

Supplerende redegørelse

om

eventuel opløsning af Hizb-ut-Tahrir i henhold til grundlovens § 78

1. Indledning

Rigsadvokaten afgav den 15. januar 2004 en redegørelse til justitsministeren om eventuel opløsning af Hizb-ut-Tahrir i henhold til grundlovens § 78.

Redegørelsen blev udarbejdet på grundlag af en undersøgelse af foreningen og dens aktiviteter. Til brug for undersøgelsen indhentede Rigsadvokaten bl.a. oplysninger fra samtlige statsadvokater og politikredse samt enkelte kommuner. I undersøgelsen indgik også oplysninger om en straffesag, hvor Fadi Ahmad Abdel Latif, der over for offentligheden optræder som talsmand for Hizb-ut-Tahrir, var blevet dømt for overtrædelse af straffelovens § 266 b.

Konklusionen i redegørelsen var, at det efter en samlet vurdering måtte antages, at der ikke under en eventuel sag om opløsning af Hizb-ut-Tahrir efter grundlovens § 78 ville kunne føres det fornødne bevis for, at Hizb-ut-Tahrir har et ulovligt øjemed, jf. grundlovens § 78, stk. 1, eller virker ved eller søger at nå sit mål ved vold, anstiftelse af vold eller lignende strafbar påvirkning af anderledes tænkende, jf. grundlovens § 78, stk. 2.

Rigsadvokaten indstillede på den baggrund til justitsministeren, at der ikke blev taget skridt til at søge Hizb-ut-Tahrir opløst. Justitsministeren tiltrådte Rigsadvokatens indstilling.

Efterfølgende er Hizb-ut-Tahrirs talsmand Fadi Ahmad Abdel Latif ved Østre Landsrets ankedom af 28. februar 2007 på ny blevet domfældt for overtrædelse af straffelovens § 266 b. Efter at Fadi Ahmad Abdel Latif den 23. august 2007 har fået afslag på en ansøgning til Procesbevillingsnævnet om tilladelse til at indbringe dommen for Højesteret, er landsrettens dom nu endelig.

Justitsministeren har i anledning af dommen anmodet Rigsadvokaten om at overveje, om det på ny bør undersøges, om der er grundlag for at søge Hizb-ut-Tahrir opløst ved dom.

I lyset af den senere tids mere generelle debat om mulig opløsning ved dom af Hizb-ut-Tahrir har Rigsadvokaten herudover overvejet, om der i øvrigt - dvs. udover den nævnte dom - foreligger omstændigheder, der kan tale for, at der er grundlag for at overveje en sag om opløsning af foreningen.

Rigsadvokaten har til brug for overvejelserne anmodet samtlige statsadvokater og politikredse samt Københavns Kommune om at fremkomme med eventuelle supplerende oplysninger om organisationens aktiviteter i tiden efter afgivelsen af Rigsadvokatens redegørelse den 15. januar 2004. Rigsadvokaten har endvidere indhentet en udtalelse fra Politiets Efterretningstjeneste, Center for Terroranalyse.

I et interview med et tidligere medlem af Hizb-ut-Tahrir, Muhammad Hee, der blev bragt i Morgenavisen Jyllandsposten den 20. april 2008, fremkom der en række oplysninger om organisationen, som kunne være af betydning for Rigsadvokatens overvejelser. Rigsadvokaten har på den baggrund ladet den pågældende afhøre om hans kendskab til organisationen.

Redegørelsen indeholder i afsnit 2 en kort gennemgang af retsgrundlaget, herunder grundlovens § 78, med udgangspunkt i det anførte herom i den tidligere redegørelse. I afsnit 3 omtales den tidligere gennemførte undersøgelse. Afsnit 4 indeholder en kort beskrivelse af begrebet ”kalifat-stat”, idet dette begreb indgår som et centralt led i Hizb-ut-Tahrirs overordnede formål. I afsnit 5 redegøres der nærmere for den nye dom for overtrædelse af straffelovens § 266 b, som er afsagt mod Hizb-ut-Tahrirs talsmand. I afsnit 6 omtales den fornyede høring af politikredsene, statsadvokaterne og Københavns Kommune, og i afsnit 7 redegøres der for de oplysninger, som Politiets Efterretningstjeneste, Center for Terroranalyse, har bidraget med. I afsnit 8 er afhøringen af det tidligere medlem af Hizb-ut-Tahrir omtalt. Afsnit 9 indeholder Rigsadvokatens vurdering og konklusion.

2. Retsgrundlaget

2.1. Grundlovens § 78

Grundlovens regler om beskyttelse af foreningsfrihed er fastsat i § 78. Bestemmelsens hovedsigte er at udelukke foreningscensur. Bestemmelsen indeholder herudover regler om opløsning af ulovlige foreninger og herunder i stk. 1 og 2 de materielle betingelser for opløsning af foreninger.

Grundlovens § 78, stk. 1 og 2, er sålydende:

”§ 78. Borgerne har ret til uden forudgående tilladelse at danne foreninger i ethvert lovligt øjemed.

Stk. 2. Foreninger, der virker ved eller søger at nå deres mål ved vold, anstiftelse af vold eller lignende strafbar påvirkning af anderledes tænkende, bliver at opløse ved dom.”

I den tidligere redegørelse om eventuel opløsning af Hizb-ut-Tahrir er der foretaget en omfattende gennemgang af forarbejderne og litteraturen vedrørende grundlovens § 78, ligesom der i redegørelsen findes en nærmere vurdering af bestemmelsen.

Herom henvises til afsnit 3 i den tidligere redegørelse, idet der i det følgende foretages en sammenfatning, hovedsagelig baseret på konklusionerne i den tidligere redegørelse.

Om grundlovens foreningsbegreb anføres det i den tidligere redegørelse, at dette må fortolkes ret vidt, og at der således formentlig ikke kan kræves mere, end at de deltagende personer har et vist fælles formål med samvirket, som eventuelt kan bero på en stiltiende forståelse mellem de deltagende. Det må dog kræves, at der eksisterer visse regler vedrørende det indbyrdes forhold mellem deltagerne og forholdet udadtil, herunder om, hvilke personer eller organer der kan tegne foreningen udadtil.

Det er endvidere af betydning for vurderingen af, om der er tale om en forening, hvorvidt der er udsondret en særlig formue, der ikke tilhører medlemmerne. Dette kan dog ikke være af afgørende betydning, idet der meget vel kan tænkes at eksistere foreninger, hvori der ikke foregår nogen form for økonomisk aktivitet.

Om grundlovens § 78, stk. 1, hvorefter borgerne har ret til uden forudgående tilladelse at danne foreninger i ethvert lovligt øjemed, anføres det i redegørelsen, at det på baggrund af ordlyden af bestemmelsen kan antages, at foreninger, der ikke er dannet i lovligt øjemed, vil kunne søges opløst ved dom.

Vurderingen af, om en forening har et ”lovligt øjemed”, må bygge på almindelige retskilder, herunder lovgivning, administrative forskrifter, retspraksis og almindelige retsgrundsætninger. Vurderingen antages at bero på såvel den pågældende forenings formål som de midler, som foreningen anvender eller har til hensigt at anvende til realiseringen af dette mål. I vurderingen må således indgå både for-

mål, midler og virksomhed, som er tilkendegivet f.eks. i foreningens vedtægter, samt den - aktuelle eller forventede - faktiske virksomhed, som foreningen udfolder.

Det kan tilføjes, at det i den forbindelse antages, at det er lovligt for en forening at tilstræbe en legalisering af aktiviteter, som efter gældende ret må betragtes som ulovlige. Det er således i almindelighed ikke ulovligt for en forening at have som formål at arbejde for en ordening eller en retstilstand, der forudsætter ændringer af lovgivningen eller eventuelt grundloven, også selv om der er tale om at arbejde for ordninger, der er grundlæggende forskellige fra den gældende samfundsorden. Dette gælder dog kun, hvis også de midler, hvormed formålet tilstræbes realiseret, kan anses for lovlige.

For så vidt angår grundlovens § 78, stk. 2, om opløsning af foreninger, der virker ved eller søger at nå deres mål ved vold mv., bemærkes det i den tidligere redegørelse, at fastlæggelsen af den nærmere rækkevidde af denne bestemmelse ikke kan antages at have den store praktiske betydning, idet de foreninger, der er omfattet af stk. 2, også uden bestemmelsen ville være ulovlige efter grundlovens § 78, stk. 1.

Det anføres endelig, at det ved vurderingen af, om en forening kan opløses efter grundlovens § 78, vil være afgørende, om eventuelle ulovlige forhold udgår fra og kan tilregnes foreningen som sådan. Dette gælder såvel for bestemmelsen i § 78, stk. 1, som bestemmelsen i § 78, stk. 2.

Det antages i den forbindelse, at der ikke kan stilles krav om, at det af den pågældende forenings vedtægter fremgår, at foreningen har et ulovligt formål eller søger at opnå sine mål ved eller i øvrigt virker ved ulovlige midler. Det afgørende for bedømmelsen er det mål og den virksomhed, som foreningen reelt står for.

Det er ikke tilstrækkeligt til at antage, at en forenings øjemed er ulovligt, at en eller flere af foreningens medlemmer i enkelte tilfælde overtræder lovgivningen eller opfordrer hertil. De ulovlige forhold skal udgå fra foreningen selv, og ulovligheder, der udgår fra andre end foreningen selv, kan som udgangspunkt ikke indgå i bedømmelsen af foreningens lovlighed. Enkeltstående straffbare forhold begået i foreningsregi vil i almindelighed heller ikke være tilstrækkelige til at gøre foreningen ulovlig i grundlovens § 78's forstand.

Det må således formentlig være et krav, at foreningen gennem sin levetid i et ikke ubetydeligt omfang er ansvarlig for ulovlige forhold, således at disse forhold indgår som et almindeligt led i foreningens mål eller virksomhed. Det kan næppe udelukke opløsning af en forening, at denne i perioder ikke har udført f.eks. voldelige handlinger eller udstedt trusler. Det kan jo f.eks. skyldes, at foreningen ikke har haft anledning hertil.

Det kan tilføjes, at en sag om opløsning af en forening behandles i strafferetsplejens former, jf. herved retsplejelovens § 684, stk. 1, nr. 2.

Dette indebærer, at det påhviler anklagemyndigheden at føre bevis for, at samtlige betingelser, som grundloven opstiller for, at en forening kan opløses, er opfyldt. Det følger endvidere af det almindelige objektivitetsprincip i retsplejelovens § 96, stk. 1, at der ikke bør rejses en sag ved domstolene, hvis der ikke er grundlag for at antage, at der kan føres det tilstrækkelige bevis.

Gennemgangen i afsnit 3 i den oprindelige redegørelse indeholder endvidere en redegørelse for, om der ved siden af grundlovens § 78 på baggrund af andre grundlovsbestemmelser kan udledes en særlig materiel beskyttelse af politiske eller religiøse foreninger.

Det konkluderes, at der af grundloven kan udledes en særlig materiel beskyttelse af politiske partiers foreningsfrihed. Den særlige beskyttelse omfatter dog ikke politiske partier, der virker ved vold mv., jf. grundlovens § 78, stk. 2.

Med hensyn til religiøse samfund anføres det, at grundlovens § 67 om religionsfriheden yder en given religiøs forening beskyttelse i forbindelse med aktiviteter, der kan betegnes som gudsdyrkelse, hvilket vil sige kultiske handlinger eller aktiviteter, der er nødvendige forudsætninger for denne gudsdyrkelse. Et religiøst samfund vil ikke være beskyttet for så vidt angår f.eks. politisk agitation eller politisk virksomhed i øvrigt, som det pågældende samfund måtte udøve.

2.2. Straffelovens § 266 b

Den tidligere redegørelse indeholder i afsnit 4 en gennemgang af straffelovens § 266 b og af FN-konventionen om afskaffelse af alle former for racediskrimination. Denne del af den tidligere redegørelse er relevant, idet også den nye dom vedrørende Hizb-ut-Tahrirs talsmand vedrører overtrædelse af straffelovens § 266 b.

Straffelovens § 266 b har følgende ordlyd:

”§ 266 b. Den, der offentligt eller med forsæt til udbredelse i en videre kreds fremsætter udtalelse eller anden meddelelse, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af sin race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 2. Ved straffens udmåling skal det betragtes som en særligt skærpende omstændighed, at forholdet har karakter af propagandavirksomhed.”

Bestemmelsen i § 266 b, stk. 1, fik - bortset fra tilføjelsen af ordene seksuel orientering i 1987 - sin nuværende formulering ved lov nr. 288 af 9. juni 1971. Lovændringen skulle gøre det muligt for Danmark uden forbehold at ratificere FN's konvention af 21. december 1965 om afskaffelse af alle former for racediskrimination.

Bestemmelsen i § 266 b, stk. 2, om propagandavirksomhed blev indsat ved lov nr. 309 af 17. maj 1995. Lovændringen havde til formål at skærpe straffen for visse former for overtrædelse af straffelovens § 266 b, navnlig med henblik på at søge at imødegå, at Danmark bliver et fristed for udbredelse af nazistisk og racistisk propaganda. Ved lov nr. 218 af 31. marts 2004 blev der foretaget en teknisk ændring, idet udtrykket ”skærpende” blev ændret til ”særligt skærpende”.

Den ovenfor nævnte FN-konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination er mere indgående behandlet i den oprindelige redegørelse afsnit 4.1.

Det fremgår af konventionens artikel 4, at deltagerstaterne pålægges dels at træffe foranstaltninger til kriminalisering af al udbredelse af ideer om racediskrimination mv., dels at erklære ulovlige og forbyde foreninger, som fremmer og tilskynder til racediskrimination.

Konklusionen i afsnit 4.1. i den tidligere redegørelse er, at Danmarks forpligtelse efter racediskriminationskonventionen må antages bl.a. at indebære, at foreninger, hvis virksomhed omfattes af konventionens artikel 4, skal søges opløst i overensstemmelse med grundlovens § 78. Konventionens bestemmelser er gennemført i dansk ret bl.a. ved straffelovens § 266 b. Hvis betingelserne i grundlovens § 78 er opfyldt, vil en opløsning af en forening således kunne finde sted på baggrund af en konstatering af, at foreningens øjemed strider mod straffelovens § 266 b.

Forpligtelsen efter konventionen til at opløse foreninger gælder dog kun, når den racediskriminerende adfærd indgår som en normal, planmæssig bestanddel af foreningens virke. Der er således ikke efter konventionen en forpligtelse til opløsning af foreninger, når der blot er tale om enkeltstående tilfælde af racediskriminerende adfærd.

3. Den tidligere gennemførte undersøgelse af Hizb-ut-Tahrir

3.1. Baggrunden for undersøgelsen

Som anført i afsnit 1 afgav Rigsadvokaten den 15. januar 2004 en redegørelse til justitsministeren om eventuel opløsning af Hizb-ut-Tahrir i henhold til grundlovens § 78. Redegørelsen blev udarbejdet på grundlag af en undersøgelse af organisationen og dens aktiviteter.

Baggrunden for, at der blev iværksat en undersøgelse af Hizb-ut-Tahrir, var bl.a. et forslag til folketingsbeslutning om opløsning af organisationen (nr. B 103, Folketingsåret 2001-2002, 2. samling), som den 23. april 2002 blev fremsat af medlemmer af Dansk Folkeparti. Det fremsatte forslag var ifølge bemærkningerne navnlig begrundet i ”foreningens omdeling af en løbeseddel med opfordring til at dræbe jøder, omdelt i København den 16. april 2002”.

Under Folketingets behandling af beslutningsforslaget - som blev forkastet - oplyste justitsministeren, at der var iværksat en politimæssig efterforskning mod Hizb-ut-Tahrir og dens medlemmer i anledning af de udtalelser om jøder, som foreningen havde offentliggjort. Justitsministeren tilkendegav i den forbindelse, at det ville være naturligt, at anklagemyndigheden - hvis politiets efterforskning førte til, at der blev rejst tiltale mod enkeltpersoner - overvejede spørgsmålet om opløsning af Hizb-ut-Tahrir.

Politiets efterforskning førte til, at der blev rejst tiltale for overtrædelse af straffelovens § 266 b, stk. 2, jf. stk. 1, mod Hizb-ut-Tahrirs talsmand Fadi Ahmad Abdel Latif. Ved Københavns Byrets dom af 30. oktober 2002 blev Fadi Ahmad Abdel Latif fundet skyldig i den rejste tiltale. Dommen blev stadfæstet af Østre Landsret den 14. marts 2003, jf. herom nærmere nedenfor afsnit 3.4.

3.2. Gennemførelsen af undersøgelsen

Undersøgelsen af Hizb-ut-Tahrir blev gennemført dels som en juridisk gennemgang af og stillingtagen til de retlige spørgsmål, der knytter sig til gennemførelsen af en sag efter grundlovens § 78, dels som en indsamling af faktiske oplysninger, der kunne tjene til at belyse, om Hizb-ut-Tahrir efter denne bestemmelse ville kunne opløses. På grundlag af de fremkomne oplysninger blev der herefter foretaget en vurdering af mulighederne for at få medhold ved domstolene i en sag om opløsning af Hizb-ut-Tahrir.

Den juridiske del af undersøgelsen bestod som nævnt i afsnit 2 af en gennemgang af grundlovens § 78 og straffelovens § 266 b.

Som led i indsamlingen af faktiske oplysninger blev der rettet henvendelse til Rigspolitiet og samtlige statsadvokater og politikredse, der blev anmodet om at oplyse, om man var i besiddelse af oplysninger af betydning for undersøgelsen, herunder særligt om man i forbindelse med en anmeldt demonstration eller offentlig indsamling var kommet i besiddelse af materiale, der kunne godtgøre, at Hizb-ut-Tahrir er en forening i grundlovens forstand.

Endvidere blev de nævnte myndigheder anmodet om at oplyse, om man havde kendskab til, at der var begået lovovertrædelser, hvor et eller flere, muligvis uidentificerede medlemmer af Hizb-ut-Tahrir, var nævnt som mistænkte, ligesom myndighederne blev anmodet om at oplyse, om man var i besiddelse af oplysninger om, at medlemmer eller personer med relation til Hizb-ut-Tahrir havde spoleret eller søgt at spolere møder afholdt af muslimer eller havde chikaneret andre muslimer i øvrigt, f.eks. til eller fra et politisk møde.

En række politikredse oplyste, at Hizb-ut-Tahrir havde kendte aktiviteter i politikredsene, og disse oplysninger blev nærmere efterforsket ved besøg i de pågældende politikredse, ligesom der blev afholdt møder med repræsentanter for nærpoltistationerne i det storkøbenhavnske område.

Der blev endvidere rettet henvendelse til enkelte kommuner med anmodning om underretning om eventuelle oplysninger, der kunne have betydning for undersøgelsen. Særligt Københavns Kommune bidrog med oplysninger om Hizb-ut-Tahrirs aktiviteter i kommunen og kontakter til kommunale myndigheder.

Endvidere blev Politiets Efterretningstjeneste kontaktet om undersøgelsen, ligesom der via Interpol blev søgt indhentet oplysninger om, hvilke lande der måtte have forbudt Hizb-ut-Tahrir, og hvilket grundlag dette i givet fald var sket på.

Der blev desuden rettet henvendelse til Syddansk Universitet, Center for Mellemøststudier, Dokumentations- og Rådgivningscenteret om Racediskrimination, Human Rights Watch og Simon Wiesenthal-centeret, ligesom man som led i undersøgelsen gennemgik en række kilder så som fjernsyns-udsendelser, avisartikler og oplysninger på internettet.

Endelig blev det undersøgt, om der udover straffesagen mod Hizb-ut-Tahrirs talsmand var afsagt domme af betydning for undersøgelsen. Der blev i den forbindelse foretaget en gennemgang af personer med en vis større eller mindre tilknytning til Hizb-ut-Tahrir.

Der blev ikke foretaget afhøring af medlemmer af eller personer med et muligt tilknytningsforhold til Hizb-ut-Tahrir, idet man skønnede, at der ikke kunne forventes at fremkomme oplysninger af betydning for undersøgelsen ved sådanne afhøringer.

3.3. Undersøgelsens resultater

3.3.1. Generelt om resultaterne

De oplysninger, der kom frem i forbindelse med undersøgelsen, er beskrevet i den oprindelige redegørelse afsnit 5-10.

Redegørelsen indeholder i afsnit 5 en nærmere gennemgang af den dom mod talsmanden for Hizb-ut-Tahrir, Fadi Ahmad Abdel Latif, der oprindeligt gav anledning til iværksættelse af undersøgelsen. Denne dom omtales nærmere nedenfor afsnit 3.4.

De oplysninger, som man havde modtaget fra ikke-statslige institutioner og organisationer, er omtalt i afsnit 6 i den oprindelige redegørelse. Der fremkom kun ganske få oplysninger, og ingen af disse var af afgørende betydning for undersøgelsen. Disse oplysninger vil således ikke blive omtalt her.

Fra Interpol modtog man en række oplysninger om organisationens forhold i andre lande, ligesom man fra de tyske myndigheder modtog nærmere oplysninger om baggrunden for det tyske forbud mod organisationen og de tyske myndigheders oplysninger om organisationens struktur, jf. herved afsnit 7 og 8 i den oprindelige redegørelse. Disse oplysninger omtales nærmere nedenfor afsnit 3.3.2.

Endelig indeholder afsnit 9 og 10 i redegørelsen en beskrivelse af de oplysninger om Hizb-ut-Tahrirs organisation og aktiviteter, som var fremkommet i forbindelse med undersøgelsen, jf. herom nedenfor afsnit 3.3.3. og 3.3.4.

3.3.2. Oplysninger fra udlandet, herunder særligt om baggrunden for det tyske forbud mod Hizb-ut-Tahrir

Som anført ovenfor indhentede Rigsadvokaten via Interpol oplysninger om organisationens forhold i andre lande, herunder om, hvorvidt organisationen var forbudt.

Der fremkom i forbindelse hermed oplysninger om, at Hizb-ut-Tahrir var forbudt i Tyskland, Rusland, Israel, Ægypten, Jordan og Usbekistan.

Derudover fremkom der via Interpol oplysninger om, at organisationen i Sverige blev betragtet som en terrororganisation. De svenske myndigheder oplyste, at organisationen var etableret i Sverige, men at den kun havde udøvet en begrænset aktivitet i form af uddeling af løbesedler ved nærmere angivne lejligheder. Klassificeringen af foreningen som en terrororganisation var således baseret på internationale oplysninger. Foreningen var ikke forbudt i Sverige.

Baggrunden for, at organisationen blev forbudt i Tyskland, er nærmere beskrevet i den tidligere redegørelse afsnit 8.

Det fremgår heraf, at der i Tyskland er mulighed for ved en administrativ afgørelse at udstede et forbud mod foreninger, der ikke er politiske partier. Politiske partier kan erklæres forfatningsstridige af Forbundsforfatningsdomstolen.

Der var i Tyskland på daværende tidspunkt udstedt forbud mod ca. 45 foreninger på forbundsniveau og ca. 40 foreninger på forbundslandsniveau.

Det fremgår endvidere, at det i Tyskland udstedte forbud, der stammer fra januar 2003, er et forbud mod, at Hizb-ut-Tahrir virker inden for den tyske foreningslovs gyldighedsområde. Der var derimod ikke i Tyskland tilstrækkeligt grundlag for et egentligt organisationsforbud.

Retsgrundlaget for forbuddet var § 3 og § 14, jf. § 5 og § 18, i den tyske foreningslov. Det fremgår af redegørelsen, at der efter bestemmelsen i § 3 i den tyske foreningslov kan nedlægges forbud mod en forening, hvis det konstateres, at foreningens formål eller de aktiviteter, den udøver, er i strid med den tyske straffelov, eller foreningen er rettet mod den forfatningsmæssige orden eller tanken om mellemfolkelig forståelse.

Efter bestemmelsen i § 14 kan udenlandske foreninger endvidere forbydes, hvis foreningens formål eller aktiviteter begrænser eller udgør en trussel mod den politiske viljesdannelse i Forbundsrepublikken Tyskland eller den fredelige sameksistens mellem tyskere og udlændinge eller mellem forskellige udlændingegrupper inden for forbundsrepublikkens område, den offentlige sikkerhed og orden eller andre af forbundsrepublikkens interesser.

En udenlandsk forening kan endvidere forbydes i medfør af § 14, hvis dens formål eller aktiviteter strider mod Forbundsrepublikken Tysklands folkeretlige forpligtelser, fremmer bestræbelser uden for forbundsrepublikkens område, hvis mål eller midler er uforenelige med de grundlæggende værdier i en statsorden, der værner om menneskets værdighed, støtter, agiterer for eller fremkalder voldsanvendelse som middel til gennemtvungelse af politiske, religiøse eller andre interesser eller støtter foreninger inden for eller uden for forbundsrepublikkens område, som foranlediger, agiterer eller truer med attentater mod personer eller ting.

Det fremgår af en pressemeddelelse udsendt af det tyske forbundsindenrigsministerium den 15. januar 2003, at forbuddet mod Hizb-ut-Tahrirs virke i Tyskland bl.a. var begrundet med, at organisationen vender sig mod tankerne om mellemfolkelig forståelse. Der blev endvidere lagt vægt på, at Hizb-ut-Tahrir går ind for at anvende vold som middel til at gennemføre politiske mål, herunder at organisa-

tionen benægter staten Israels ret til at eksistere og opfordrer til drab på jøder. Det fremgår endvidere, at organisationen stod bag udbredelsen af massiv anti-jødisk hetzpropaganda, herunder bl.a. i sit tysk-sprogede organ "Explizit", på internettet og i løbesedler, ligesom den havde afholdt et offentligt møde med deltagelse af flere medlemmer af det nazistiske parti NPD.

3.3.3. Hizb-ut-Tahrirs organisation

Afsnit 9.1. i den oprindelige redegørelse indeholder en beskrivelse af Hizb-ut-Tahrirs organisation på verdensplan og i Danmark.

Det fremgår, at Hizb-ut-Tahrirs internationale organisation er hierarkisk opbygget. Det antages, at organisationen på det grundlæggende niveau er organiseret i små celler (studiekredse), der fungerer uafhængigt af hinanden, og hvis medlemmer i princippet ikke har kendskab til medlemmerne i de andre celler. På dette niveau varetages hvervning og undervisning af nye medlemmer. Ledelsen af disse celler refererer til og modtager instruktioner fra overordnede organer, der er organiseret som en pyramideformet hierarkisk struktur.

Der fremkom ikke ved undersøgelsen oplysninger om, at organisationens struktur i Danmark skulle afvige fra strukturen internationalt.

Det fremgår videre, at det antages, at organisationen internationalt ledes af en komité (Amir), og at organisationen i øvrigt menes at være inddelt i regioner med hver sin leder. I Danmark skulle ledelsen bestå af to personer, hvoraf talsmanden Fadi Ahmad Abdel Latif er den ene.

Der var på undersøgelsestidspunktet kendskab til godt 100 personer med en større eller mindre tilknytning til Hizb-ut-Tahrir i Danmark. Antallet af sympatisører var ikke kendt. Om udbredelsen i Danmark anføres det i øvrigt, at organisationen fortrinsvis er repræsenteret i de større byer.

Om de personer, der i Danmark hverves til Hizb-ut-Tahrir, anføres det, at der typisk er tale om unge med anden etnisk baggrund. Der hverves såvel blandt velfungerende, intellektuelle personer, som blandt utilpassede kriminelle personer.

Der fremkom ikke ved undersøgelsen sikre oplysninger om, hvorledes Hizb-ut-Tahrir finansierer sine aktiviteter, idet der dog forelå oplysninger om, at medlemmer af Hizb-ut-Tahrir i Danmark betaler 5 pct. af deres bruttoløn til foreningen.

3.3.4. Aktiviteter i Danmark

Afsnit 9.2. og 10 i den oprindelige undersøgelse indeholder en beskrivelse af Hizb-ut-Tahrirs aktiviteter i Danmark. Beskrivelsen er hovedsagelig baseret på de oplysninger, som man havde modtaget fra politikredsene og kommunale myndigheder.

Indledningsvis anføres det mere generelt om organisationens aktiviteter, at den primære opgave i Danmark ifølge talsmanden Fadi Ahmad Abdel Latif skulle være at få muslimer til igen at vende sig mod islam og blive mere troende. Dette skulle bl.a. gøres ved at undgå integration og ved at efterleve Koranens lov.

Det anføres videre, at hovedvægten ifølge organisationens publikationer lægges på "da'wa" - missionsvirksomhed. Det er således et væsentligt led i Hizb-ut-Tahrirs ideologi, at organisationens medlemmer "kultiveres", det vil sige undervises i og tilegner sig islam, som den udlægges af organisationen. Endvidere er det væsentligt at gå i interaktion med samfundet for på den måde at overbevise samfundet om rigtigheden af organisationens lære. Først når disse faser er gennemført, skulle Hizb-ut-

Tahrir ønske at overtage magten og danne en såkaldt kalifat-stat, hvorved der ifølge Hizb-ut-Tahrir forstås en styreform åbenbaret af Allah og styret på baggrund af de påbud, der står skrevet i Koranen og de islamiske love.

Undersøgelsen afdækkede i øvrigt følgende aktiviteter i Danmark:

- Hvervning, undervisning og intern mødevirksomhed bl.a. i København, Herlev, Kokkedal, Karlebo, Odense og Fredericia. Der fremkom bl.a. oplysninger om, at organisationen i det storkøbenhavnske område opsøgte unge med anden etnisk baggrund end dansk, f.eks. i små-kriminelle miljøer, og her forsøgte at hverve tilhængere, herunder bl.a. ved at forsøge at overbevise de unge om, at der burde tages afstand fra integration og overtagelse af vestlige normer og levevis. Undersøgelsen viste endvidere, at personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir afholdt møder i private hjem. I et konkret tilfælde i det storkøbenhavnske område var der f.eks. tale om, at 15-16 mænd deltog i møderne, hvortil kvinder var forment adgang. Der var også oplysninger om, at organisationen afholdt møder hver uge i en københavnsk moské. I Herlev havde organisationen holdt møder på en lokal ungdomsskole. I Kokkedal havde organisationen holdt til i lokaler, der oprindeligt var stillet til rådighed for en etnisk fodboldklub, og i Karlebo havde organisationen holdt møder i en lokal ungdomsklub. I Odense havde organisationen også holdt foredrag og agiteret blandt unge med anden etnisk baggrund end dansk, og i Fredericia var der kendskab til et enkelt møde i en ungdomsklub, hvor organisationens materiale var blevet uddelt.
- Demonstrationer og andre offentlige arrangementer i København. Der var oplysninger om i alt fire demonstrationer i København arrangeret af Hizb-ut-Tahrir, ligesom organisationen - via en anden forening - stod bag et arrangement i Nørrebrohallen i oktober 2002.
- Publikationer. Hizb-ut-Tahrir har sin egen hjemmeside i Danmark. Hjemmesiden var på undersøgelsestidspunktet registreret til talsmanden Fadi Ahmad Abdel Latif. På hjemmesiden offentliggøres nyhedsbreve, kommentarer, analyser og synspunkter vedrørende islam, kalifatet og begivenheder, som af Hizb-ut-Tahrir anses for betydningsfulde.
- Indblanding i offentlige møder mv. Undersøgelsen afdækkede, at personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir i flere tilfælde havde forsøgt at agitere ved at deltage i offentlige møder. Der kom således oplysninger frem om, at personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir i en række tilfælde mere aggressivt havde agiteret og forsøgt at præge debatter ved offentlige møder, som organisationen ikke selv havde arrangeret. Dette skete bl.a. ved, at de pågældende personer benyttede en given mulighed for at stille spørgsmål til at opnå taletid, som de herefter fastholdt så længe som muligt og således på den måde forsøgte at "overtage" mødet eller foredraget.
- Anden form for holdningspåvirkning. Der fremkom i forbindelse med undersøgelsen oplysninger om to tilfælde af hærværk, hvor forholdet kunne være begået af personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir. Der var dog ikke beviser herfor. Der fremkom ligeledes oplysninger om, at en person, der opstillede til kommunalvalget i 2001, var blevet kontaktet af Hizb-ut-Tahrir med tilbud om levering af stemmer til gengæld for, at vedkommende ville virke for Hizb-ut-Tahrirs sag i byrådet. Den pågældende havde afvist tilbuddet. Endelig fremkom der oplysninger om, at en (offentlig kendt) person var blevet truet af personer angiveligt med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir. Forholdet var aldrig blevet anmeldt eller efterforsket.
- Oplysninger om strafbare forhold. Det var ved undersøgelsens iværksættelse oplyst, at talsmanden for Hizb-ut-Tahrir, Fadi Ahmad Abdel Latif, var blevet domfældt for overtrædelse af straffelovens § 266 b. Denne sag indgik i undersøgelsen, jf. herom nedenfor afsnit 3.4. Herudover fremkom der ikke oplysninger om, at personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir på vegne foreningen havde begået strafbare handlinger i Danmark.

3.4. Særligt om straffesagen mod Hizb-ut-Tahrirs talsmand

Som nævnt ovenfor indgik der i den oprindelige undersøgelse oplysninger om en straffesag, hvor Fadi Ahmad Abdel Latif, der over for offentligheden i Danmark optræder som talsmand for Hizb-ut-Tahrir, var blevet dømt for overtrædelse af straffelovens § 266 b. Denne sag er nærmere gennemgået i afsnit 5 i den tidligere undersøgelse.

I denne tidligere sag var der ved anklageskrift af 27. juni 2002 rejst tiltale mod Fadi Ahmad Abdel Latif for overtrædelse af straffelovens § 266 b, stk. 2, jf. stk. 1, jf. til dels § 23, begået i perioden fra marts til juni 2002. Tiltalen vedrørte en løbeseddel, som dels var blevet lagt ud på Hizb-ut-Tahrirs hjemmeside på internettet og dels var blevet uddelt på gaden ved flere lejligheder, herunder i forbindelse med en demonstration den 16. april 2002.

Løbesedlen, der var underskrevet Hizb-ut-Tahrir, indeholdt bl.a. følgende udtalelser:

"Og dræb dem, hvorend I finder dem, og fordriv dem, hvorfra de fordrev jer."

og

"jøderne er et bagvaskende folk, og de er et folk, der forråder og bryder aftaler og pagter, og de opdigter løgne og fordrejer ord fra deres rette sammenhæng, og de fratager uretfærdigt rettighederne og de har dræbt profeter og dræber uskyldige, og de er voldsommet i fjendskab til muslimerne, og Allah har forbudt os at tage dem til loyale venner."

Sætningen "Og dræb dem...." er hentet fra Koranens vers 192, som er sålydende:

"Og dræb dem, hvor I end finder dem, og fordriv dem, hvorfra de fordrev jer...",

og fortsætter således:

"...og driv dem ud fra (den by), hvorfra de fordrev jer, thi forfølgelse er værre end krig. Men bekæmp dem ikke ved den Hellige Moske, førend de bekæmper jer der. Men hvis de kæmper mod jer, så bekæmp dem. Således (er) de vantros belønning."

Fadi Ahmad Abdel Latif forklarede under sagens behandling bl.a., at den nævnte løbeseddel og andre tilsvarende var udgivet af Hizb-ut-Tahrirs verdensomspændende forening på arabisk. Han havde hentet løbesedlen fra den arabiske hjemmeside og oversat den til dansk. Han var ikke berettiget til at ændre i teksten.

Han forklarede endvidere, at der ikke i løbesedlen var tænkt på jøder i almindelighed, herunder heller ikke på jøder i Danmark. Der var alene tænkt på den israelske stat, den israelske regering eller repræsentanter for denne regering.

Fadi Ahmad Abdel Latif blev ved Københavns Byrets dom af 30. oktober 2002 fundet skyldig i den rejste tiltale og idømt 60 dages betinget fængsel med en prøvetid på 2 år. Retten udtalte bl.a., at der med sammenkædning mellem det ovenfor nævnte citat fra Koranen og den straks efterfølgende beskrivelse af jøderne som et folk, der karakteriseres negativt, blev givet udtryk for en trussel mod jøder. Retten fandt endvidere, at en række vendinger i løbesedlen gav udtryk for grov forhånelse og nedvær-

digelse af jøder. Retten afviste, at de nævnte citater kunne anses for at være begrænset til at angå alene staten Israel eller dens repræsentanter.

Fadi Ahmad Abdel Latif ankede byrettens dom til landsretten med påstand om frifindelse. Dommen blev stadfæstet af Østre Landsret den 14. marts 2003 under henvisning til de af byretten anførte grunde.

3.5. Undersøgelsens konklusion

Rigsadvokatens sammenfatning og konklusion fremgår af afsnit 11 i den oprindelige redegørelse.

Det fremgår heraf, at det efter Rigsadvokatens vurdering - på baggrund af de gennemførte undersøgelser - måtte anses for sandsynligt, at der under en eventuel sag om opløsning af Hizb-ut-Tahrir efter grundlovens § 78 ville kunne føres det fornødne bevis for, at Hizb-ut-Tahrir i Danmark opfylder grundlovens betingelser for at kunne betegnes som en forening.

Med hensyn til spørgsmålet om, hvorvidt det ville være muligt at føre bevis for, at Hizb-ut-Tahrir som forening har et ulovligt øjemed eller virker ved vold, anføres det indledningsvis, at det centrale for fastlæggelsen af en forenings øjemed er en bedømmelse af det mål og den virksomhed, som den pågældende forening reelt står for. En forening med et formål, der i sig selv er lovligt, kan have et ulovligt øjemed, hvis de midler, der anvendes eller agtes anvendt til at opnå målet, er strafbare eller på anden måde ulovlige. De ulovlige forhold, der i den forbindelse kan tillægges betydning, skal kunne henføres til foreningen som sådan. Endvidere vil enkeltstående ulovlige/strafbare forhold begået i foreningsregi i almindelighed ikke i sig selv være tilstrækkelige til at gøre foreningen ulovlig i grundlovens forstand, idet det formentlig må være et krav, at der inden for foreningens rammer i et ikke ubetydeligt omfang er eller tilsigtes begået ulovlige/strafbare forhold, således at disse forhold må betegnes som et almindeligt led i foreningens virksomhed.

For så vidt angår spørgsmålet om Hizb-ut-Tahrirs formål anføres det herefter, at der ikke synes at eksistere egentlige vedtægter for foreningen, men at foreningen selv har tilkendegivet, at organisationens formål overordnet er (gen)etablering af kalifat-staten, som skal omfatte alle muslimer og være opbygget efter de retningslinjer, som ifølge Hizb-ut-Tahrir entydigt gives af islam. For Hizb-ut-Tahrir er islam således ensbetydende med et komplet system af retningslinjer for hele menneskelivet, herunder for politik, tro, økonomi og velfærd.

Det anføres videre, at der imidlertid hersker betydelig usikkerhed med hensyn til, om Hizb-ut-Tahrir konkret eller teoretisk har til hensigt at overtage magten i Danmark med henblik på at etablere et kalifat, ligesom der hersker betydelig usikkerhed om, hvorledes Hizb-ut-Tahrir i praksis forestiller sig en sådan magtovertagelse gennemført, og om den i givet fald skal gennemføres ved ulovlige midler.

På den baggrund konkluderes det, at der ikke kan føres det nødvendige bevis for, at Hizb-ut-Tahrir har et ulovligt formål.

Med hensyn til spørgsmålet om lovligheden af Hizb-ut-Tahrirs aktiviteter/virkemidler anføres det, at organisationen i sine publikationer om Hizb-ut-Tahrirs virke og fremgangsmåden ved etableringen af kalifat-staten har fremhævet begrebet "*da'wa*", som er kendetegnet ved verbal missionering, men at Hizb-ut-Tahrir ikke i sine publikationer har taget stilling til, hvilke midler der i givet fald skal anvendes til at etablere kalifat-staten, herunder spørgsmålet om vold i forbindelse med en eventuel magtovertagelse.

Det anføres videre, at undersøgelsen har afdækket, at personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir i Danmark har virket bl.a. ved intern mødevirksomhed, agitation på gadeplan, demonstrationer og andre offentlige møder, publikationer og indblanding i offentlige møder. Bortset fra straffesagen mod Hizb-

ut-Tahrirs talsmand Fadi Ahmad Abdel Latif er der dog i intet tilfælde grundlag for at antage, at personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir på vegne foreningen har begået strafbare handlinger i Danmark.

Om forholdet til det forbud, der var nedlagt mod foreningen i Tyskland, anføres det, at der er betydelige forskelle på den tyske og den danske retstilstand, når det gælder spørgsmålet om opløsning af foreninger. Dette kommer bl.a. til udtryk ved, at den tyske grundlov og foreningslov åbner mulighed for forbud mod foreninger af en række nærmere angivne grunde, hvoraf visse adskiller sig fra, hvad der kan antages at kunne danne grundlag for et forbud efter grundlovens § 78. Dette gælder f.eks. den mulighed, der efter tysk ret er for at forbyde en forening, der vender sig mod tanken om mellemfolkelig forståelse.

For så vidt angår Sverige anføres det, at man dér betragter Hizb-ut-Tahrir som en terrororganisation. Det anføres videre, at denne rubricering imidlertid ikke er baseret på oplysninger af så detaljeret og konkret art, at de vil kunne anvendes i en retlig sammenhæng, og derfor ikke kan indgå i en begrundelse for at forbyde Hizb-ut-Tahrir i Danmark.

Det anføres endeligt, at der efter dansk ret må lægges vægt på, at der i intet tilfælde udover den tidligere omtalte sag mod Hizb-ut-Tahrirs talsmand er tilstrækkeligt grundlag for at antage, at personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir på vegne foreningen har begået strafbare handlinger i Danmark. Der er således intet bevismæssigt grundlag for at fastslå, at Hizb-ut-Tahrir som et almindeligt led i sin virksomhed har anvendt ulovlige midler eller har gennemført ulovlige aktiviteter.

På den baggrund konkluderes det, at der ikke kan føres det nødvendige bevis for, at Hizb-ut-Tahrir virker ved ulovlige midler eller gennemfører ulovlige aktiviteter.

På den baggrund var det Rigsadvokatens samlede vurdering, at der ikke under en eventuel sag om opløsning af Hizb-ut-Tahrir efter grundlovens § 78 ville kunne føres det fornødne bevis for, at Hizb-ut-Tahrir har et ulovligt øjemed, jf. grundlovens § 78, stk. 1, eller virker ved eller søger at nå sit mål ved vold, anstiftelse af vold eller lignende strafbar påvirkning af anderledes tænkende, jf. grundlovens § 78, stk. 2.

4. Kalifat-staten

Som det fremgår ovenfor afsnit 3.5., beskrives Hizb-ut-Tahrirs formål i den tidligere redegørelse overordnet som (gen)etablering af kalifat-staten, der skal omfatte alle muslimer og være opbygget efter de retningslinjer, som ifølge Hizb-ut-Tahrir entydigt gives af islam.

Selve redegørelsen indeholder ikke en nærmere beskrivelse af begrebet ”kalifat-staten”. Redegørelsen er imidlertid bilagt en rapport om Hizb-ut-Tahrir udarbejdet af cand.mag. Kirstine Sinclair, Center for Mellemøststudier ved Syddansk Universitet (med lektorerne Torben Rugberg Rasmussen og Lars Erslev Andersen som konsulenter). I rapporten anføres følgende om kalifatet:

”Historisk refererer kalifatet, der kommer af det arabiske ord ”kalif”, der betyder stedfortræder, til den styreform, som de arabiske stammer indrettede sig under umiddelbart efter profeten Moham-mads død i år 632. Kalifatet blev senere videreført af ummayaderne (661-750), der med centrum i Damaskus skabte et rige, der strakte sig fra Spanien i vest til Indien i øst. Senere overtog Abbassid-dynastiet (750-1517) magten i den islamiske verden og førte kalifsædet til Bagdad. Under abbasiderne reducerede den seldjukkiske sultan abbaside-kaliffen til alene at have religiøs indflydelse, og ved mongolernes erobring af Bagdad i 1258 blev kaliffen myrdet. Imidlertid grundlagde en flygtet abbaside-prins et mamlukkisk skyggekalifat i Ægypten, som eksisterede frem til 1517. I 1517 overtog den osmanniske sultan titlen af kalif og bar denne titel frem til 1924, hvor Kemal Atatürk

som led i grundlæggelsen af en moderne tyrkisk nationalstat endeligt afskaffede det sidste kalifat. Den tyrkiske leder så således afviklingen af kalifatet som et nødvendigt skridt for at kunne skabe et moderne, sekulært Tyrkiet.”

Kirstine Sinclair har efterfølgende sammen med Torben Rugberg Rasmussen og Malene Grøndahl udgivet bogen ”Hizb-ut-Tahrir i Danmark – farlig fundamentalisme eller uskyldigt ungdomsoprør” (Aarhus Universitetsforlag 2003). I denne bog anføres følgende om kalifatet (s. 43):

”Kalifatet er ifølge en meget udbredt tolkning af islam navnet på det politiske system, der blev skabt efter Muhammads død i 632 med henblik på at holde sammen på de arabiske stammer. En anden tolkning går ud dog ud på, at kalifatet endnu aldrig har eksisteret, men er en samfundsorden, der udloves eller forudsiges i Koranen. Kalif eller khalifa, som er arabisk for stedfortræder (for Muhammad), er imidlertid i perioden fra 632 blev brugt som titel af adskillige magthavere, der mente at have realiseret det i Koranen omtalte kalifat. Det er samfundene under disse magthavere, der benævnes kalifatet, når det bruges som betegnelse for en historisk realitet...”

I den ovenfor nævnte rapport, der indgik som bilag til den oprindelige redegørelse, fremgår følgende om Hizb-ut-Tahrirs tolkning af kalifat-staten:

”Historisk set er der tale om mange og forskelligartede kalifater, der hver især har reflekteret de omgivende samfund og epoker. Hizb-ut-Tahrir skelner imidlertid ikke mellem de forskellige kalifater og deres konkrete udformning og måder at fungere på, men betragter kalifatet som ét ledelsesprincip uanset dets forskellige former og udtryk. Hizb-ut-Tahrir betragter med andre ord kalifatet som et fælles historisk, religiøst og politisk forpligtende fundament for alle muslimer uanset etnisk baggrund, geografisk placering og konfessionelt tilhørsforhold.”

I bogen ”Hizb-ut-Tahrir i Danmark – farlig fundamentalisme eller uskyldigt ungdomsoprør” fremgår tilsvarende følgende (s. 44):

”Hizb-ut-Tahrir som parti skelner ikke mellem samfundene under de forskellige kaliffer, men betragter kalifatet under alle dets forskellige former og udtryk som ét system. Et system, der fungerer som ramme for alle muslimer uanset etnicitet og geografiske placering. Kalifatets nedlæggelse [Kemal Atatürk i 1924] svarer i Hizb-ut-Tahrirs optik til nedlæggelsen af en stat baseret på Guds orden og er dermed den værst tænkelige forbrydelse mod islam....”

5. Den nye straffesag mod Hizb-ut-Tahrirs talsmand

Som anført ovenfor under afsnit 3.4. blev Fadi Ahmad Abdel Latif, der over for offentligheden i Danmark optræder som talsmand for Hizb-ut-Tahrir, ved Østre Landsrets ankedom af 14. marts 2003 domfældt for overtrædelse af straffelovens § 266 b begået i perioden fra marts til juni 2002. Tiltalen vedrørte en løbeseddel, som dels var blevet lagt ud på Hizb-ut-Tahrirs hjemmeside på internettet og dels var blevet uddelt på gaden ved flere lejligheder, herunder i forbindelse med en demonstration den 16. april 2002.

Ved anklageskrift af 22. marts 2006 blev der på ny rejst tiltale mod Fadi Ahmad Abdel Latif, dels for trusler efter straffelovens § 119 rettet mod den danske statsminister og regeringsmedlemmerne og dels for i to tilfælde at have overtrådt straffelovens § 266 b i forbindelse med offentliggørelsen af en løbeseddel, jf. nærmere nedenfor.

Fadi Ahmad Abdel Latif blev ved Københavns Byrets dom af 17. august 2006 fundet skyldig i alle tre forhold. Straffen blev udmålt til fængsel i 3 måneder. Prøvetiden på to år i henhold til den tidligere betingede dom var udløbet, da der blev rejst tiltale i den nye sag, og straffen skulle derfor ikke fastsættes som en fællesstraf med den tidligere dom.

Ved Østre Landsrets anke dom af 28. februar 2007 blev Fadi Ahmad Abdel Latif fundet skyldig i sagens forhold 3, mens han (med dissens) blev frifundet i forhold 1 og 2. Straffen blev af landsretten fastsat til fængsel i 60 dage.

Tiltalen i forhold 1 angik overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1. Fadi Ahmad Abdel Latif var tiltalt for som talsmand og repræsentant for foreningen Hizb-ut-Tahrir i en løbeseddel, som blev uddelt ved moskeer i København i tiden omkring den 8. november 2004, at have fremsat trusler om vold mod den danske statsminister og regeringsmedlemmerne. I forhold 2 var han tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 266 b, stk. 2, jf. stk. 1, jf. til dels straffelovens § 23, ved i tiden frem til den 15. december 2004 på Hizb-ut-Tahrirs hjemmeside at have udsendt en løbeseddel, der indeholdt udtalelser, som var truende, forhånende eller nedværdigende over for personer med jødisk baggrund.

Som anført skete der i landsretten frifindelse i disse to forhold. Forholdene vil derfor ikke blive nærmere omtalt i det følgende.

Tiltalen i forhold 3, hvor der som nævnt skete domfældelse både i byretten og landsretten, lyder således:

”3.

Straffelovens § 266 b, stk. 2, jf. stk. 1, jf. til dels straffelovens § 23, ved i tiden frem til den 12. januar 2006 at have medvirket til under skærpende omstændigheder at udbrede en løbeseddel til en bredere kreds, ved hvilken en gruppe af personer trues, forhånes eller nedværdiges på grund af race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro eller seksuelle orientering, idet tiltalte på foreningen Hizb-ut-Tahrirs hjemmeside, som er registreret til tiltalte og som kun han har brugernavn og password til, via internettet udsendte en løbeseddel dateret 3. marts 2001, der havde karakter af propagandavirksomhed med nedenstående udtalelser, som var truende, forhånende eller nedværdigende over for personer med jødisk baggrund, med blandt andet følgende udtalelser:

"Muslimerne, især i Jordan, er pålagt at nedslå denne alliance mellem regenterne og jøderne, men ved at bekæmpe og dræbe dem, snarere udrydde dem fra Palæstina-jord, præcis som sendebuddet (saaws) og hans sahaba udryddede dem fra den Arabiske Halvøjs jord. Der er ingen fred mellem os og de jøder, der voldeligt besætter vores jord, men snarere kamp og drab indtil vi renser vores jord fra deres urenhed; Allah (swt) siger:

"Og dræb dem, hvorend I befinder dem og driv dem ud fra det sted, de drev ud fra". "

Under sagens behandling i byretten forklarede Fadi Ahmad Abdel Latif bl.a., at han er aktivt medlem af Hizb-ut-Tahrir og har været dette i mange år. Han fungerer som en slags medierepræsentant for foreningen og er den eneste medierepræsentant i Danmark. Herudover holder han bl.a. oplæg og foredrag, ligesom han oversætter bøger og tekster fra arabisk til dansk. Foreningens hjemmeside er registreret i hans navn, men der er flere andre, der har adgang til hjemmesiden. Det er kun hovedforeningens officielle materiale, der må lægges ud på hjemmesiden. Med hensyn til den i forhold 3 nævnte løbeseddel forklarede han, at han godt var klar over, at løbesedlen lå på hjemmesiden. Han kunne ikke huske, om det var ham, der havde oversat den til dansk. Om korancitatet "Og dræb dem, hvorend I befinder dem..." forklarede han, at det er en opfordring til kamp mod jøder i Palæstina, men ikke mod jøder i Danmark. Efter hans opfattelse var det ikke strafbart at citere fra Koranen, og derfor fandt han heller ikke, at det var strafbart at have løbesedlen liggende på hjemmesiden.

Byrettens præmisser i forhold 3 er sålydende:

"Forhold 3

Publikationen har overskriften "Jordan" - på mindedagen for Khilafahs nedlæggelse", og indledes med en beskrivelse af de problemer, som Musfatah Kemal Ataturks erklæring i marts 1924 om Khilafah-statens ophør har medført for muslimerne, herunder de vestlige stormagters (kufr-stormagter) voldelige besættelser og drab på landenes befolkninger samt fordrivelse fra blandt andet Palæstina, Kaukasus, Balkan og Øst-Timor i Indonesien, og efterfølges af et afsnit, der under overskriften "O muslimer", indledes med "De politiske og økonomiske problemer som muslimerne i alle lande, herunder Jordan, lider af, skyldes ikke få ressourcer og ekspertiser. Tværtimod skyldes de fravær af Khilafah-staten..." Senere i samme afsnit følger den i anklageskriftet citerede udtalelse og citat fra Koranen.

Retten finder ikke, at de udtalelser i løbesedlen, der er omfattet af tiltalen, indeholder vendinger og udtalelser af en sådan grovhed, rettet mod personer med jødisk baggrund som gruppe, at disse udtalelser kan anses for forhånende eller nedværdigende, som omhandlet i straffelovens § 266 b.

En opfordring til at søge Khilafah-staten genoprettet, herunder med henvisning til citater i Koranen er ikke i sig selv strafbart. Retten finder imidlertid, at opfordringen til, at genoprettelse sker "ved at bekæmpe og dræbe dem" (jødernes) samt "Der er ingen fred mellem os og de jøder, der voldeligt besætter vores jord, men snarere kamp og drab indtil vi renser vores jord fra deres urenhed", umiddelbart efterfulgt af det i anklageskriftet anførte citat fra Koranen, indeholder en generel opfordring til voldshandlinger mod personer med jødisk baggrund.

Efter ordlyden af løbesedlen, der med tiltaltes viden på dansk er offentliggjort på foreningens hjemmeside, der var oprettet af og registreret til tiltalte, finder retten, at det må have stået tiltalte klart, at løbesedlen ville kunne opfattes som en opfordring til kamp mod og drab på jøder generelt, herunder også herboende personer med jødisk baggrund, hvorfor han findes skyldig i overtrædelse af straffelovens § 266 b, stk. 1.

Retten finder, at meddelelsen, som er fremsat i et elektronisk medie, der indebærer en større udbredelse, er fremkommet og udbredt som led i en virksomhed af en vis systematisk, intensiv eller vedvarende karakter med det formål at påvirke meningsdannelsen, hvorfor forholdet er omfattet af stk. 2 om propagandavirksomhed...."

I landsrettens dom anføres følgende om forhold 3:

"Af de i dommen anførte grunde tiltrædes det, at den i tiltalen omhandlede løbeseddel indeholder en opfordring til kamp og drab på personer af jødisk baggrund, og at denne opfordring indebærer en sådan trussel, at forholdet er omfattet af straffelovens § 266 b, stk. 1.

Henset til, at løbesedlen er gjort tilgængelig på internettet og i øvrigt fremtræder som udsendt af en organisation, finder landsretten, at der er tale om propagandavirksomhed, jf. straffelovens § 266 b, stk. 2."

Ved skrivelse af 13. marts 2007 indgav advokat Bjørn Elmquist som forsvarer for Fadi Ahmad Abdel Latif ansøgning til Procesbevillingsnævnet om tilladelse til at indbringe landsrettens dom for Højesteret som tredje instans. Anklagemyndigheden udtalte sig imod ansøgningen. Procesbevillingsnævnet afslog ved skrivelse af 23. august 2007 Fadi Ahmad Abdel Latifs ansøgning om tilladelse til anke til Højesteret med den begrundelse, at sagen ikke var af principiel karakter, og at særlige grunde i øvrigt ikke talte for en tilladelse, jf. herved retsplejelovens § 966, stk. 1, 2. pkt.

6. Nye oplysninger fra politikredsene mv.

6.1. Nye oplysninger fra politikredsene og statsadvokaterne

Som nævnt ovenfor i afsnit 3.2. indhentede Rigsadvokaten til brug for den oprindelige redegørelse om eventuel opløsning af Hizb-ut-Tahrir oplysninger fra samtlige statsadvokater og politimestre/politidirektøren i København om organisationens aktiviteter.

De nævnte myndigheder blev anmodet om at oplyse, om man var i besiddelse af oplysninger af betydning for undersøgelsen, herunder særligt om man i forbindelse med en anmeldt demonstration eller offentlig indsamling var kommet i besiddelse af materiale, der kunne godtgøre, at Hizb-ut-Tahrir er en forening i grundlovens forstand. Endvidere anmodede Rigsadvokaten om at få oplyst, om der var begået lovovertrædelser, hvor et eller flere, muligvis uidentificerede medlemmer af Hizb-ut-Tahrir, var nævnt som mistænkte, ligesom myndighederne blev anmodet om at oplyse, om man var i besiddelse af oplysninger om, at medlemmer eller personer med relation til Hizb-ut-Tahrir havde spoleret eller søgt at spole møder afholdt af muslimer eller havde chikaneret andre muslimer i øvrigt, f.eks. til eller fra et politisk møde.

Til brug for denne redegørelse har Rigsadvokaten på ny rettet henvendelse til de nævnte myndigheder med anmodning om at fremkomme med eventuelle supplerende oplysninger af tilsvarende karakter om Hizb-ut-Tahrirs aktiviteter i tiden efter afgivelsen af Rigsadvokatens oprindelige redegørelse af 15. januar 2004.

Der er fra flere af politikredsene fremkommet supplerende oplysninger om Hizb-ut-Tahrirs aktiviteter i tiden efter redegørelsen fra januar 2004.

Københavns Politi har således oplyst, at man i perioden efter den 15. januar 2004 har registreret en række sager om tilladelse til afholdelse af demonstrationer og såkaldte gademøder, ligesom man i øvrigt har registreret en række anmeldelser med relation til Hizb-ut-Tahrir.

Københavns Politi har givet tilladelse til afholdelse af i alt fire demonstrationer arrangeret af Hizb-ut-Tahrir, senest en demonstration den 15. februar 2008. Der er endvidere givet tilladelse til afholdelse af en række gademøder på forskellige adresser på Nørrebro og København NV.

Københavns Politi har oplyst, at Beredskabsafdelingen normalt har været til stede i forbindelse med de anmeldte demonstrationer og gademøder for at følge afviklingen og påse overholdelse af lov og orden. I de handlingsforløbsrapporter, der er udfærdiget i forbindelse hermed, er der ikke rapporteret om hændelser af betydning for denne redegørelse.

Københavns Politi har endvidere registreret tre anmeldelser om uddeling af organisationens løbesedler, en enkelt anmeldelse om hvervning af nye medlemmer og en enkelt anmeldelse om afholdelse af en ulovlig demonstration, hvor personer fra organisationen havde rettet henvendelse til personer ude foran en moské og fortalt dem, hvordan de skulle opføre sig som muslimer. Ved politiets ankomst til stedet havde de pågældende personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir imidlertid forladt stedet.

Københavns Politi har endvidere registreret en række anmeldelser i tilknytning til organisationens løbesedler, herunder de løbesedler, som indgik i den straffesag mod talsmanden Fadi Ahmad Abdel Latif, der er omtalt ovenfor afsnit 5.

Endelig er der registreret flere tilfælde, hvor personer har indgivet anmeldelse om at have modtaget breve fra organisationen.

I et tilfælde var der tale om en politiker, som modtog et brev med et truende indhold, der angiveligt var skrevet af en person, som har tilknytning til Hizb-ut-Tahrir. Organisationen blev også nævnt i brevet. Efterforskningen viste imidlertid, at den pågældende person ikke havde noget med brevet at gøre. Det lykkedes ikke at finde frem til rette gerningsmand, og sagen blev derfor henlagt.

I to andre tilfælde var der tale om, at privatpersoner havde modtaget materiale - i et tilfælde af truende karakter - der angav at komme fra Hizb-ut-Tahrir. I ingen af disse sager er der dog fremkommet oplysninger, som har ført til, at personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir har kunnet mistænkes for et strafbart forhold.

Bortset fra den ovennævnte straffesag mod talsmanden har ingen af anmeldelserne ført til, at der er rejst tiltalte mod nogen personer.

Københavns Vestegns Politi har ligeledes oplyst, at man har registreret en række sager med relation til Hizb-ut-Tahrir.

I et enkelt tilfælde er der modtaget en anmeldelse om uddeling af løbesedler fra Hizb-ut-Tahrir vedrørende en forestående demonstration. Der er også registreret en enkelt anmeldelse, hvor en person har forsøgt at hverve medlemmer til Hizb-ut-Tahrir, ligesom der er registreret en enkelt sag, hvor personer med mulig tilknytning til Hizb-ut-Tahrir indfandt sig i en skolegård, hvor de generede børnene.

Derudover har Københavns Vestegns Politi registreret flere sager, hvor personer har indgivet anmeldelse om at have været udsat for trusler fra Hizb-ut-Tahrir.

Der har ligesom de ovenfor nævnte tilfælde fra Københavns Politi været tale om breve med et truende indhold, hvor Hizb-ut-Tahrir angives som afsender. Heller ikke i disse sager er der imidlertid fremkommet oplysninger, der har ført til, at personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir har kunnet mistænkes for et strafbart forhold.

Københavns Vestegns Politi har endelig oplyst, at Hizb-ut-Tahrir har været nævnt i forbindelse med to sager om brandstiftelse. Der er tale om to påsatte brande i kælderens i det samme boligkompleks. Ukendte gerningsmænd havde i begge tilfælde tegnet graffiti - af delvis truende karakter - på væggene i kælderen, hvor Hizb-ut-Tahrirs navn indgik. Det er ikke lykkedes at finde frem til gerningsmændene i de to sager, som således fortsat er uopklarede.

Ud over oplysningerne fra Københavns Politi og Københavns Vestegns Politi har Sydøstjyllands Politi oplyst, at man har registreret et enkelt tilfælde, hvor personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir i forbindelse med fredagsbønnen i en moské i Fredericia havde uddelt organisationens materiale.

De øvrige politikredse har alle oplyst, at man ikke er i besiddelse af supplerende oplysninger om organisationens aktiviteter.

Statsadvokaten for København har nævnt den dom mod Hizb-ut-Tahrirs talsmand, Fadi Ahmad Abdel Latif, som er omtalt ovenfor i afsnit 5, mens de øvrige statsadvokater ikke har kunnet bidrage med supplerende oplysninger af betydning for redegørelsen.

6.2. Nye oplysninger fra Københavns Kommune

Udover oplysninger fra statsadvokaterne og politikredsene indhentede Rigsadvokaten som nævnt ovenfor i afsnit 3.2. i forbindelse med den oprindelige undersøgelse endvidere oplysninger fra flere kommuner, hvoraf især Københavns Kommune var behjælpelig med oplysninger om foreningens lån af lokaler i de københavnske kultur- og medborgerhuse.

Til brug for denne redegørelse har Rigsadvokaten derfor på ny rettet henvendelse til Københavns Kommune. Kommunen er blevet bedt om at fremkomme med eventuelle supplerende oplysninger om Hizb-ut-Tahrirs lån af lokaler i kommunen i tiden efter afgivelsen af Rigsadvokatens redegørelse den 15. januar 2004.

Københavns Kommune har oplyst, at Hizb-ut-Tahrir i tiden efter den 15. januar 2004 i en række tilfælde har lejet lokaler i kommunens kulturhuse og idrætshaller. Således har fem af kommunens kulturhuse udlejet lokaler til Hizb-ut-Tahrir. Der har dels været tale om aftaler om fast udleje, f.eks. en eller to gang ugentligt, og dels om udleje ad hoc til større møder.

Endvidere har to af kommunens idrætsanlæg erfaringer med udleje til Hizb-ut-Tahrir. Organisationen har således i fem tilfælde lejet Nørrebrohallens Multihal. Endvidere har organisationen i fire tilfælde lejet Korsgadehallen. Tre af disse møder handlede om ”profetens liv og gerninger”, mens det sidste møde, der blev afholdt den 30. marts 2008, drejede sig om Muhammedtegningerne og filmen Fitna. Alle møderne har haft over 1.000 deltagere. Arrangementerne har ikke givet kommunen anledning til påtaler over for arrangørerne.

Endelig har Københavns Kommune oplyst, at et af kommunens biblioteker - Nørrebro Bibliotek - var i kontakt med Hizb-ut-Tahrir i forbindelse med en bogudstilling i begyndelsen af maj 2007. Bogudstillingen blev arrangeret i samarbejde med Islamisk Trossamfunds boghandel. Biblioteket var dog ikke i detaljer orienteret om, hvad bogudstillingen ville indeholde, og efter gennemsyn af det materiale, der blev udstillet, valgte man at standse udstillingen.

Årsagen til, at man ikke gennemførte udstillingen, var, at den omfattede materiale fra bl.a. Hizb-ut-Tahrir, som klart stred mod bibliotekslovens § 2 om kvalitet, alsidighed og aktualitet, og i øvrigt indeholdt udsagn, der kunne opfattes voldsomt grænseoverskridende for en række af bibliotekets brugergrupper. En anden årsag var, at planlægningsgruppen bag udstillingen ikke havde produceret materiale, der kunne uddybe udstillingen, men i stedet ville oplyse gæster om indholdet, hvis der var spørgsmål. Denne metode fandt ledelsen af biblioteket ikke at kunne godkende, idet den ville nærme sig missionsvirksomhed i det ellers neutrale biblioteksrum. Som kompensation for, at udstillingen ikke blev til noget, valgte man i stedet på biblioteket at gennemføre en foredragsrække, hvor forskellige unge muslimer gav deres bud på, hvordan islam kan tolkes ind i en moderne virkelighed.

Københavns Kommune har endelig fremsendt kopi af en række beslutningsprotokoller fra møder i Borgerrepræsentationen i perioden fra den 27. maj 2004 til den 3. april 2008, hvor Borgerrepræsentationen har behandlet medlemsforslag om lokaleudlån bl.a. i relation til Hizb-ut-Tahrir.

Borgerrepræsentationen har således senest på et møde den 3. april 2008 behandlet et forslag fra medlemmer af Borgerrepræsentationen (Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og to løsgængere), hvorefter ”Borgerrepræsentationen pålægger Kultur- og Fritidsforvaltningen at udarbejde retningslinjer for lån og udlejning af kommunens lokaler, der i videst muligt omfang begrænser antidemokratiske eller religiøst fanatiske foreninger/bevægelser i at låne eller leje Københavns Kommunes lokaler”. Retningslinjerne skulle ifølge forslaget fremlægges til politisk godkendelse i Borgerrepræsentationen inden juni 2008. Forslaget blev forkastet med 33 stemmer imod 8.

7. Udtalelse fra Center for Terroranalyse

Som nævnt ovenfor i afsnit 1 har Rigsadvokaten til brug for denne redegørelse indhentet en udtalelse fra Politiets Efterretningstjeneste, Center for Terroranalyse (CTA), der har udarbejdet en analyse af organisationen, der er sålydende:

”Baggrund

Denne analyse om Hizb-ut-Tahrir (HuT) er udarbejdet til brug for Rigsadvokaten. Analysen fokuserer på bevægelsens ideologi, organisation, geografiske spredning og medlemsskare og søger at vurdere, hvorfor nogle tiltrækkes af bevægelsen.

Senest tiltrak bevægelsen sig stor opmærksomhed i forbindelse med en demonstration i København den 15. februar 2008 mod genoptrykningen af tegningerne af profeten Muhammed. Budskabet ved demonstrationen var, at ytringsfriheden ifølge HuT er magthavernes redskab til at undertrykke muslimer.

HuT, som på arabisk kan oversættes til "befrielsespartiet", blev stiftet i Jerusalem i 1953 af Taqi al-Din al-Nabhani (1909-77). Dannelsen af bevægelsen kom i kølvandet på kolonimagternes tilstedeværelse i Mellemøsten og oprettelsen af staten Israel i 1948. Ifølge tekster på HuT's danske hjemmeside, www.hizb-ut-tahrir.dk var dannelsen af bevægelsen også en kritik af de islamiske tænkere, som i begyndelsen af det 20. århundrede argumenterede for, at islam var foreneligt med demokrati.

HuT blev for alvor offentligt kendt i Storbritannien og i resten af Europa, da den radikale og karismatiske Omar Bakri var med til at opbygge HuT i Storbritannien. Bakri udtalte sig ofte til medierne om Vestens undertrykkelse af muslimer og var aktiv modstander af Golfkrigen. Bakri trak sig dog ud af HuT i 1996 og dannede en mere ekstremistisk gruppe Muhajiroun, som udtrykkeligt accepterer anvendelsen af vold. Samtidig med den uro, der herskede omkring HuT, blev bevægelsen forment adgang til flere engelske universiteter, og HuT holdt efterfølgende lav profil i Storbritannien.

Først i 2003 blev HuT igen mere synlig og aktiv i rekrutteringen af medlemmer og sympatisører i Storbritannien. I fjernsynsudsendelsen jihad.dk udtalte Omar Bakri i 2002, at der havde været forbindelser mellem HuT i Danmark og Muhajiroun i Storbritannien. Dette afviste talsmanden i Danmark, Fadi Abdul Latif, imidlertid.

HuT i Danmark

HuT blev etableret i Danmark i begyndelsen af 1990'erne, men bevægelsen kom først for alvor i mediernes søgelys efter terrorangrebene i USA 11. september 2001.

I slutningen af 1990'erne begyndte HuT-medlemmer i en række tilfælde at møde op til offentlige møder om islam-relaterede emner, hvor de afbrød foredragsholderne og fremførte længere taler om deres fortolkninger af islam.

I 2001 afholdt HuT et af sine første stormøder i Nørrebrohallen, hvor op mod 700 personer deltog. Talerne var antiamerikanske, og der blev udtrykt sympati med terroristerne bag angrebene 11. september 2001. Ligeledes blev Osama bin Ladin omtalt som en god muslim. Siden har HuT holdt flere stormøder i Nørrebrohallen, hvor bevægelsen har tiltrukket 800-1000 personer. På disse stormøder har HuT blandt andet opfordret tilhørerne til ikke at deltage i demokratiske processer eller lade sig integrere i det danske samfund.

I 2002 var der historier i pressen om, at HuT havde holdt rekrutteringsmøder for gymnasieelever på Metropolitanskolen på Nørrebro.

Forskerne Malene Grøndal, Torben Rugberg Rasmussen og Kirstine Sinclair vurderer i bogen "Hizb ut-Tahrir i Danmark", at bevægelsen primært er til stede i København, hvor den har hovedparten af sine medlemmer og aktiviteter. HuT er dog også til stede i flere provinsbyer. Medlemmer og sympatisører har tidligere været aktive i uddeling af propaganda, særligt på Nørrebro, ved udvalgte moskeer og på enkelte højere læreanstalter. Det er imidlertid ikke alle moskeer, der har været venligt indstillet overfor HuT, og bevægelsen har derfor også udført sine aktiviteter andre steder.

Den 30. oktober 2002 blev foreningens talsmand Fadi Abdel Latif ved Københavns Byret idømt 60 dages betinget fængsel for overtrædelse af straffelovens § 266 b ved at have opfordret til drab på jøder i omdelte løbesedler med bl.a. korancitatet ”dræb dem, hvor end I finder dem, og fordriv dem, derfra hvor de fordrev jer”. Dommen blev stadfæstet af Østre Landsret den 14. marts 2003.

Den 17. august 2006 blev Fadi Abdel Latif ved København Byret straffet med tre måneders fængsel for overtrædelse af straffelovens §§ 119 og 266 b ved bl.a. at have opfordret til vold mod danske regeringsmedlemmer og mod jøder. Ved den efterfølgende ankesag i Østre Landsret blev Latif den 28. februar 2007 straffet med 60 dages fængsel, idet han blev frifundet for straffelovens § 119.

Formål

HuT's ideologi beskrives af bevægelsen i en række af de tekster, pamfletter og bøger, som findes på bevægelsens danske hjemmeside. På denne side fremsætter bevægelsen sine politiske mål og beskriver, hvorfor og hvordan HuT ønsker at opnå sine mål. Hjemmesidens ideologiske indhold består primært af tekster skrevet af bevægelsens grundlægger Taqi al-Din al-Nabhani. Derudover er der en række pamfletter og brochurer med et mere aktuelt indhold tilpasset lokale forhold som eksempelvis den seneste dom mod Fadi Abdel Latif fra 2006 og tegningesagen fra 2005-2006.

Mange af teksterne på den danske hjemmeside er identiske med HuT's tekster på hjemmesider i andre lande. Sammenfaldet med tekster fra HuT i andre lande kan indikere, at teksterne og HuT's ideologi dikteres centralt. Hovedparten af teksterne er ikke daterede, men da flere er skrevet af al-Nabhani, stammer disse fra før 1977.

HuT beskriver sig selv ”som et politisk parti med islam som ideologi”, og legitimerer sine budskaber ud fra fortolkninger af religiøse tekster.

HuT har lighedstræk med andre islamistiske bevægelser, også militante, som er kendetegnet ved at have et politisk mål. Samtidig adskiller HuT sig dog fra andre islamistiske bevægelser ved aktivt at kritisere dem enten for at acceptere de demokratiske spilleregler eller for at være militante. HuT skriver på sin danske hjemmeside, at de bevægelser, som indgår på de vestlige samfunds præmisser, er kufr, dvs. vantro. HuT placerer dermed sig selv mellem moderate og militante islamister og kan betegnes som en slags minoritet blandt minoriteter. En minoritet blandt islamister, som igen er en minoritet blandt muslimer.

HuT beskriver sit overordnede mål som ”oprettelsen af en retfærdig Khilafah-stat (kalifat), der implementerer islam”. HuT betragter kalifatet som guds åbenbaring og mener, at kalifatets regler skal være gældende for hele det muslimske fællesskab, ummaen. Kalifatet skal styres på baggrund af de påbud, der står skrevet i Koranen og islamiske love. Det er uklart, hvor bevægelsen ønsker at etablere et sådant kalifat, og på hvilken måde det skal regeres. HuT anfører imidlertid, at kalifatet først og fremmest skal etableres i muslimske lande, og HuT beskriver disse landes regeringer som frafaldne. HuT opfordrer ”muslimerne og de magtfulde heriblandt til at vælte disse korrupte regimer, både fordi disse regimer ikke implementerer islam, og fordi de mangler legitimitet grundet deres voldelige magtovertagelse...”.

HuT giver udtryk for at ville opnå sine mål om kalifatet ved at udbrede sit budskab i 3 stadier:

I første stadie, ”kultiveringsstadiet”, er formålet, at en gruppe af personer skal overbevises og engageres i bevægelsens metode og struktur.

Andet stadie, ”vekselvirkningsstadiet”, har til formål at overbevise de muslimske masser i Danmark såvel som i andre lande, om, at HuT's ideologi er den rette. Dette stadie indebærer en omfattende missionsvirksomhed i HuT's forståelse, det vil sige pligten hos de overbeviste HuT-medlemmer til at hidkalde andre til religionen, underforstået HuT's ideologi.

Tredje stadie, ”magtovertagelsesstadiet”, er det revolutionære stadie, hvor den egentlige magtovertagelse finder sted, og kalifatet etableres.

Et af HuT's centrale skrifter er et såkaldt forfatningsudkast, som skal danne grundlag for et kommende kalifat. Forfatningsudkastet er på 182 artikler, og det fremgår tydeligt, at HuT ikke accepterer adfærd, som ifølge HuT's fortolkning afviger fra den "sande" islam. Fortolkning af islam er et kollektivt anliggende, og den enkelte kan kun fortolke islam, hvis man har de rette kompetencer. Det er ikke klart defineret, hvordan og hvornår man har de rette kompetencer.

HuT's argument for at etablere et kalifat er, at muslimer ikke bør leve i et land baseret på de vantro love, men i et land baseret på islamiske love. HuT har en omfattende beskrivelse af de islamiske love, men der er få eksempler på, hvordan HuT mener, at det konkrete politiske system skal være. Det er dog tydeligt, at HuT skelner mellem "de sande muslimer" og øvrige muslimer. HuT anfører således, at der bør være særlige regler for "de sande muslimer". HuT anfører desuden, at "de vantro ikke har autoritet over de troende" og ifølge Muhammed Hee, et tidligere medlem af HuT, er HuT's tilgang at, "alle, der ikke er med på HuT's tankegang, er syndige".

Et gennemgående træk i HuT's ideologi er en meget kritisk indstilling overfor vestlige lande, herunder den danske regering. I forbindelse med domsafsigelsen i sagen mod Fadi Abdul Latif i 2006 blev dommen af HuT udlagt som den danske regerings forsøg på "at fabrikere sagen for at undertrykke muslimernes højlydte stemmer imod de grusomme forbrydelser, som de amerikanske, britiske og danske besættelsesstyrker begår gennem drab på de uskyldige og tortur mod fanger i Irak og Afghanistan".

HuT opfordrer sine tilhængere til ikke at involvere sig i politiske processer i de lande, som de befinder sig i.

HuT accepterer ligesom en del andre islamistiske bevægelser ikke staten Israel, og HuT betegner sig selv som værende i krig med staten Israel.

Kaldet til at udbrede islam, det vil sige dawa, er centralt for, hvordan HuT ønsker at opnå etableringen af et kalifat. Enhver muslim har ifølge HuT pligt til at hidkalde eller overbevise andre muslimer om den sande islam. Først når alle muslimer er overbevist, kan kalifatet indføres. HuT mener, at kalifatet skal indføres gennem det "intellektuelle og politiske arbejde".

HuT tager på den ene side generelt afstand fra vold, men tager på den anden side eksempelvis ikke klar afstand fra terrorhandlinger som angrebene i USA den 11. september 2001.

HuT mener ikke, at etableringen af kalifatet skal opnås gennem anvendelsen af vold. På bevægelsens danske hjemmeside bemærkes det således, at HuT ikke foretager "materielle, militære aktioner".

Ifølge forfatningsudkastet beskriver HuT jihad som en pligt til at forsvare sig, hvis man bliver angrebet. Begrebet jihad kan være tvetydigt, idet det ikke nødvendigvis indbefatter anvendelsen af vold. Jihad kan oversættes som "stræben" – en stræben efter at være en god muslim. Militante islamister anvender jihad som legitimation for vold, herunder terror, og hævder, at det sker i selvforsvar, idet de ser verdens muslimer som værende under angreb.

Muhammed Hee, et tidligere dansk HuT-medlem, har ifølge et interview i Jyllands-Posten den 20. april 2008 aldrig hørt, at andre HuT-medlemmer har opfordret til vold.

Kendetegnende for HuT's retorik er, ligesom hos både militante og ikke-militante islamistiske bevægelser, forestillingen om, at ummaen, det muslimske fællesskab, bliver undertrykt verden over. Denne opfattelse kommer bl.a. til udtryk i, hvad der ses som entydig uretfærdig behandling af muslimer i konfliktzoner på Balkan, i Irak, Tjetjenien og Palæstina, ligesom den læses ind i forholdet mellem muslimer og øvrige borgere i Vesten, herunder Danmark.

Karakteristisk for HuT's ideologi er desuden, at HuT på den ene side gør sig til fortalere for alle muslimer og kritiserer bl.a. de vestlige samfund for at undertrykke alle muslimer. På den anden

side vender HuT sig mod flertallet af muslimer og kritiserer dem for ikke at være ordentlige muslimer, fordi de ikke efterlever HuT's ideologi, og fordi de indordner sig under vestlige demokratier.

HuT's struktur

HuT er en global bevægelse organiseret i en klassisk hierarkisk struktur. Den centrale leder har siden 2003 angiveligt været Ata' Abu Rashata.

Første og øverste niveau er den overordnede leder, en kalif eller amir, som angiveligt befinder sig i Jordan. Lederen er udnævnt for livstid og træffer de overordnede beslutninger.

Andet niveau er provinskomitéerne kaldet wilayat. Der er tilsyneladende tre wilayat i Europa - i Storbritannien, i Skandinavien med hovedsæde i Danmark og i Frankrig med ansvar for det øvrige Europa. Lederne af wilayat kommunikerer direkte med den øverste ledelse. I Danmark er den formelle ledelses identitet ukendt, men i den indgår sandsynligvis talsmanden Fadi Abdel Latif og eventuelt en vicetalsmand Emir Samil. De er de eneste, der udtaler sig på vegne af HuT i Danmark.

Tredje niveau består af en række lokale komitéer, som typisk dækker et byområde. Dette niveau består af personer, som har gennemgået et undervisningsforløb. Det kan tage mellem seks måneder til tre år at komme på dette niveau alt efter, hvor dedikeret medlemmet er. På dette niveau kan man tildeles ansvar og opgaver af organisationen, og man har som regel pligt til at undervise andre medlemmer.

Fjerde niveau er de studiekredse, shabab, hvor undervisning og påvirkning af medlemmerne foregår. Holdene inddeles i mindre celler på op til syv personer samt en leder/underviser. Denne undervisning foregår ofte i private hjem. Et medlem, der deltager i én celle, har ikke nødvendigvis kendskab til medlemmer i andre celler. Ifølge to tidligere HuT-medlemmer deltog de i minimum otte timers studiekreds om ugen ved siden af andre møder og aktiviteter i bevægelsen. Udebliver man fra timerne, skal man modtage privat undervisning for at indhente det forsømte. Disse studiekredse er centrale i HuT's strategi om at overbevise andre muslimer om HuT's ideologi.

Undervisningen på dette niveau er opdelt i to faser med et indledende forløb på to måneder, som efterfølges af et forløb på over et år. Endelig er der en tredje fase for medlemmer, der selv underviser.

Udover denne mere lukkede struktur, hvor kun medlemmer kan deltage, er der en mere åben side af HuT for interesserede og tilhængere af organisationen. HuT afholder faste lørdagsmøder, hvor nysgerrige har mulighed for at få et umiddelbart kendskab til bevægelsens ideologi.

Indlemmelse i bevægelsen sker således gradvist i takt med, at man studerer og tilegner sig bevægelsens ideologiske tekster. Det kræver dermed en større indsats at avancere i HuT's hierarki.

Udbredelse

HuT har etableret sig i cirka 40 lande. Der er imidlertid stor variation i graden af HuT's organisering, medlemstal og aktiviteter i de respektive lande.

HuT's største rekrutteringsområde på globalt plan er formentlig i Centralasien, primært i Usbekistan. HuT blev forbudt i Usbekistan i slutning af 1990'erne, hvor regeringen betegnede bevægelsen som en terrorbevægelse.

HuT er etableret i en række mellemøstlige lande, hvor HuT ligesom andre islamistiske bevægelser er forbudt. I 1970'erne blev bevægelsen beskyldt for at stå bag flere mislykkede kup i henholdsvis Egypten, Syrien, Jordan og Irak op gennem 1970'erne. Det betød, at bevægelsen blev forbudt i disse lande.

Bevægelsen er forholdsvis aktiv i de palæstinensiske områder og har fået større opbakning siden 2006. Den betragtes stadig som en moderat bevægelse, idet den tager afstand fra vold. HuT har ikke spillet en stor rolle i den palæstinensiske konflikt, men noget tyder på, at den tiltagende kon-

flikt mellem Fatah og Hamas kan betyde, at bevægelser som HuT kan komme til at spille en mere indflydelsesrig rolle – særligt i Gaza. Der kan være en risiko for, at bevægelsen bliver udnyttet af militante grupper, hvilket kan ændre HuT's karakter i de palæstinensiske områder.

HuT er etableret i en række lande i Europa. I Europa blev bevægelsen først etableret i Storbritannien i 1986. Hvor mange medlemmer, bevægelsen har i Storbritannien, er uklart, men HuT har flere gange samlet 6-8000 personer til stormøder og demonstrationer i London. Der er formodentlig en lang række sympatisører, hvilket også kan være tilfældet, når partiet holder møder i Danmark. I Storbritannien er flere tidligere HuT-medlemmer begyndt at organisere sig og holde foredrag om deres tid i HuT. De tager i den forbindelse skarpt afstand fra bevægelsens ideologi og udtrykker bekymring om bevægelsens indflydelse. En enkelt, Ed Hussein, har i 2007 udgivet en bog om sin involvering i HuT.

HuT er også aktiv i Tyskland, hvor bevægelsen er blevet forbudt. Argumentet for det tyske forbud er, at bevægelsen spreder anti-jødisk propaganda i strid med den tyske forfatning.

I Norden er Danmark det land, hvor HuT tilsyneladende er mest aktiv.

Medlemmer

Bevægelsens uigennemsigtige struktur gør det vanskeligt at anslå et egentligt medlemstal for HuT. Muhammed Hee, et tidligere dansk HuT-medlem, anslår, at der er ca. 100 medlemmer i Danmark, men dette tal afhænger af, hvilke niveauer der inddrages, og Hee præciserer ikke, hvordan han har opgjort tallet. Medlemstallet på det tredje niveau, det vil sige i lokalkomiteerne, vurderes at være højere end på de øvrige niveauer. Ifølge Grøndal, Rugberg Rasmussen og Sinclairs bog "Hizb-ut-Tahrir i Danmark" er antallet af personer, som ind i mellem deltager i lørdagsmøderne, ca. 200, mens der som nævnt har været op mod 1000 deltagere i HuT's stormøder. Både på lørdagsmøderne og på stormøderne kan der være et stort antal personer, som aldrig når længere i hierarkiet end til disse møder. Det forhold, at personer skal studere bevægelsens tekster og ideologi grundigt for at avancere i hierarkiet, afholder antageligvis en del personer fra at involvere sig yderligere i bevægelsens aktiviteter.

Medlemmernes uddannelsesmæssige baggrund varierer meget. Nogle har en høj eller mellemlang uddannelse og andre ingen uddannelse. Der er flere eksempler på, at unge med kriminel baggrund har følt sig tiltrukket af HuT, og at nogle efterfølgende har afbrudt en kriminel løbebane.

HuT rekrutterer ligesom andre ekstremistiske netværk primært sine medlemmer blandt unge mellem 16 og 25 år. HuT henvender sig ifølge sine tekster til muslimer uagtet køn og etnisk baggrund. Bevægelsen består dog primært af unge med anden etnisk baggrund end dansk, men også et mindre antal konvertitter er medlemmer af bevægelsen.

Rekruttering til bevægelsen foregår som tidligere nævnt ved uddeling af pamfletter, brochurer og afholdelse af stormøder. Invitationer til stormøder foregår dels via bevægelsens hjemmeside og dels gennem uddeling af invitationer på togstationer, ved busstoppesteder og uden for moskéer mv., navnlig til unge med muslimsk baggrund. Et tidligere medlem fra Storbritannien fortæller, at han blev rekrutteret foran en moské.

I Storbritannien er de højere læreanstalter HuT's primære rekrutteringsområde, hvor bevægelsen tilsyneladende har succes med rekruttering. I Storbritannien er HuT dog blevet forvist af flere studenterorganisationer, hvilket imidlertid blot har betydet, at bevægelsen har optrådt under andre navne.

Der kan være mange grunde til, at unge bliver tiltrukket af HuT. En af de primære forklaringer, som ofte nævnes, er søgen efter identitet. HuT tilbyder et forum for unge muslimer, der bevæger sig i et krydsfelt mellem at være både muslim og dansk/europæer. Nogle unge kan føle sig mere friggjorte i islamistiske bevægelser som HuT, der går på tværs af faste etniske og kulturelle skel. Der kan dermed også være tale om en afstandtagen til forældregenerationens traditionelle holdninger,

som bl.a. er fremherskende i de etablerede moskéer. Derudover kan det være en måde at søge at beskytte sig mod oplevet islamofobi og racisme. Den stærke gruppedynamik og tilhørsforholdet til bevægelsen kan på den baggrund være tillokkende.

At HuT ser og beskriver sig selv som en bevægelse, der befinder sig på et højere niveau end andre, kan give medlemmer eller sympatisører følelsen af at tilhøre en særlig udvalgt skare. Tankegangen om, at muslimer verden over bliver uretfærdigt behandlet, kan også være et tillokkende element, hvis man er ung og føler sig marginaliseret. Endeligt kan der være individuelle psykologiske faktorer, der gør, at visse bliver tiltrukket af bevægelsen.

HuT er kendetegnet ved at have en høj grad af social kontrol. Det ses blandt andet ved, at medlemmer af bevægelsen aktivt kontakter personer, som har vist interesse for bevægelsen. Det kan være i form af telefonopkald og gentagne opfordringer til at møde op til undervisningen. For nogle kan dette formodentlig virke omklamrende og for andre som en form for omsorg.

HuT's rolle i forhold til radikalisering og vold

Der er delte meninger om, hvilken rolle HuT spiller både i forhold til radikalisering og terror.

Nogle forskere mener, at HuT spiller en vigtig rolle i forhold til radikalisering af unge og at bevægelsen dermed er bekymrende. Tidligere HuT-medlemmer mener, at bevægelsen er skadelig for det øvrige samfund på grund af den splittende retorik om "os" og "dem". Ifølge Muhammed Hee, som i 2004 trådte ud af HuT i Danmark, var bevægelsen kritisk over for hans ønske om at studere, da det ifølge HuT var indirekte accept af det danske samfund. Det er også blevet fremført, at årsagen til, at mange finder HuT farlig, skyldes bevægelsens lukkede karakter.

CTA vurderer, at HuT kan spille en vigtig rolle i forhold til radikalisering. Bevægelsens ideologi ligner på mange måder andre ekstremistiske bevægelser ved at anvende en ensidig fortælling om global undertrykkelse af muslimer. Det er dog primært HuT's budskab og ikke bevægelsen i sig selv, der kan spille en vigtig rolle i relation til radikalisering. Det er sandsynligt, at unge, som ikke har tilknytning til bevægelsen, kan blive motiveret af budskabet og retorikken i HuT's ideologi.

At HuT spiller en vigtig rolle i relation til radikalisering og ligner andre ekstremistiske bevægelser i ideologi og rekrutteringsmåde er imidlertid ikke ensbetydende med, at bevægelsen spiller en rolle i relation til militante aktiviteter. Den høje grad af social kontrol og HuT's afstandtagen fra vold kan muligvis betyde, at bevægelsen ligefrem kan absorbere radikale personer og hindre yderligere radikalisering i en voldelig retning.

Hvorvidt HuT-medlemmer vil blive involveret i vold i fremtiden afhænger blandt andet af, hvorvidt bevægelsen er villig til at ændre sit ideologiske udgangspunkt. En sådan beslutning vil skulle tages på globalt plan, ligesom det ville få betydning for bevægelsen, såfremt den kan sættes i forbindelse med voldelige aktioner. Det vil kunne skade bevægelsens troværdighed og centrale budskab om at være en ikke-voldelig organisation. Der er flere eksempler på, at personer som eksempelvis Omar Bakri, der accepterer vold som middel, er trådt ud af bevægelsen. HuT har herefter tilsyneladende lagt afstand til sådanne personer.

CTA har ikke kendskab til, at bevægelsen eller personer med tilknytning til bevægelsen har været involveret i voldelige aktioner, der har forbindelse til HuT. Selv om enkeltpersoner i HuT har været eller er involveret i kriminalitet, har CTA ikke set indikationer på, at den kriminalitet har været relateret til HuT's aktiviteter. I Danmark er det således alene Fadi Abdul Latif, der to gange er blevet dømt for forhold, der hænger sammen med hans tilknytning til HuT. Eksempler fra de danske terrorsager viser, at flere af de personer, som er tilhængere af en militant islamisme, har givet udtryk for, at HuT er en bevægelse med for meget snak og for lidt handling."

Politiets Efterretningstjeneste har ved fremsendelsen af CTA's analyse oplyst, at analysen bygger på oplysninger fra åbne kilder, men har tilføjet, at de efterretningskilder, som PET er i besiddelse af, bekræfter den vurdering, som fremgår af analysen.

8. Afhøring af Muhammad Hee

Morgenavisen Jyllandsposten bragte den 20. april 2008 tre artikler om Hizb-ut-Tahrir. Artiklerne var baseret på et interview med et tidligere medlem af Hizb-ut-Tahrir i Danmark, Muhammad Hee. Muhammad Hee, der er af dansk oprindelse og dansk statsborger, konverterede i 1993 som følge af ægteskab til islam og blev senere medlem af Hizb-ut-Tahrir. I 2004 forlod han Hizb-ut-Tahrir og er nu stået offentligt frem for at fortælle om organisationen.

Artiklerne indeholdt en række oplysninger, som kunne være af betydning for Rigsadvokatens overvejelser. Rigsadvokaten anmodede på den baggrund Københavns Politi om at foretage en afhøring af Muhammad Hee om hans kendskab til organisationen.

Afhøringen af Muhammad Hee tog udgangspunkt i de tre artikler, der blev bragt den 20. april 2008 i Morgenavisen Jyllandsposten.

Artiklen *"Hizb-ut-Tahrir bag facaden"* indeholder bl.a. en beskrivelse af organisationens ideologi.

Det fremgår, at Hizb-ut-Tahrirs politiske formål er indførelse af et kalifat - i artiklen defineret som en muslimsk stat. Ifølge artiklen er der tre stadier for kalifatets overtagelse af magten i samfundet; kultiveringsstadiet, hvor man i studiekredse gør sig bekendt med Hizb-ut-Tahrirs lære, vekselvirkningsstadiet, som omfatter forkyndelse af organisationens ideologi og opfattelser på offentlige steder, rekruttering og mobilisering, og endelig magtovertagelsesstadiet, hvor man tager magten og implementerer islam fuldkomment i de lande, hvor flertallet er muslimer. I lande, hvor muslimer er en minoritet, er hovedsigtet at skabe en islamisk identitet, der sikrer muslimernes loyalitet til islam i stedet for en tilknytning som borger i en nationalstat.

Det fremgår videre af artiklen, at Hizb-ut-Tahrir - i modsætning til andre organisationer eller partier i Danmark - ikke er en organisation, man bare kan melde sig ind i. Organisationen håndplukker selv sine medlemmer, og først når man gennem tre nærmere beskrevne trin på tilfredsstillende vis har gennemgået en række skrifter, forstået dem og vist, at man sværger i Guds navn på, at man vil følge partiets opfattelser, kan man blive optaget som menigt medlem.

Endelig fremgår det af artiklen, at der i Danmark i dag formentlig er ca. 100 medlemmer. Medlemmerne skal hver måned aflevere 10 procent af deres nettoløn til Hizb-ut-Tahrir. En del af disse midler går til organisationens udgifter til leje af kommunale lokaler, løbesedler mv. Det anføres i artiklen, at organisationen endvidere hver måned sender penge ud af Danmark til Hizb-ut-Tahrirs internationale gren, som ifølge artiklen navnlig står stærkt i Mellemøsten og Centralasien.

Artiklen *"Ud af mørket"* er Muhammad Hees personlige beretning om hans vej ind i Hizb-ut-Tahrir, hans tid i organisationen, og baggrunden for, at han i 2004 forlod organisationen. Muhammad Hee advarer i artiklen mod Hizb-ut-Tahrir, der efter hans opfattelse skaber modsætninger, som ikke reelt er der. Der er efter hans opfattelse en stor risiko for radikalisering af unge muslimer, hvis ikke organisationen møder større modstand fra det danske samfund, end tilfældet er i dag. Han går dog ikke ind for et forbud mod organisationen.

Den sidste artikel *"Første danske afhopper fra Hizb-ut-Tahrir"* er en forsideartikel, som hovedsagelig er en kortfattet sammenskrivning af de to andre artikler.

Under afhøringen hos politiet bekræftede Muhammad Hee indholdet af artiklerne.

Med hensyn til organisationens formål henviste han til artiklen *"Hizb-ut-Tahrir bag facaden"*, som indeholder en beskrivelse af de tre trin, der skal ændre nationalstaten til en kalifat-stat. Forespurgt oplyste han, at partiet ikke har en skjult dagsorden, f.eks. med planlægning af ulovlige aktioner, vold eller lignende. Partiet går ifølge Muhammad Hee således klart ind for en ikke-voldelig ideologi i

Danmark. Opgaven her i landet er at forbinde muslimer til en islamisk identitet, hvilket svarer til trin 1, kultiveringsstadiet. I lande, hvor majoriteten af befolkningen er muslimer, iværksættes det 2. trin, vekselvirkningsstadiet, og først ved 3. trin, magtovertagelsesstadiet, vil der ifølge Muhammad Hee blive tale om anvendelse af vold, uden at dette dog uddybes nærmere.

Muhammad Hee forklarede videre, at der ikke fandtes vedtægter eller et partiprogram for Hizb-ut-Tahrir i Danmark. Han havde endvidere aldrig set en medlemsliste eller hørt om, at der blev foretaget registrering af medlemmerne. Det var dog hans indtryk, at der finder en eller anden form for registrering sted i partiet, uden at han var i stand til nærmere at konkretisere det. Da han forlod organisationen i 2004, var der efter hans vurdering højst ca. 100 fuldgældende medlemmer af organisationen.

Med hensyn til organisationens aktiviteter her i landet oplyste han, at der ham bekendt overhovedet ikke findes voldelige eller kriminelle aktiviteter inden for organisationen. Han er aldrig selv stødt på noget sådant og har heller ikke hørt om sådanne tendenser. Forespurgt, om han havde kendskab til, at medlemmer eller sympatisører med Hizb-ut-Tahrir var blevet så radikaliserede, at de var søgt ind i andre grupper, herunder grupper, der går ind for væbnet kamp for islams sag, oplyste han, at han ikke kendte konkrete eksempler herpå fra Danmark, heller ikke på rygteplan. Han oplyste endelig, at hverken han eller hans familie var blevet truet af medlemmer af Hizb-ut-Tahrir eller andre, efter at han var udtrådt af organisationen. Heller ikke i forbindelse med hans seneste kontakt til pressen har han været udsat for trusler.

Muhammad Hee blev endelig afhørt nærmere om Hizb-ut-Tahrirs opkrævning af penge hos medlemmerne og de angivelige pengeoverførsler til udlandet. Herom forklarede Muhammad Hee, at partiets medlemmer hver måned betaler 10 procent af deres nettoløn til partiet. Denne indbetaling til partiet er bestemt fra det øverste organ inden for Hizb-ut-Tahrir, kaldet ledelseskomiteen, som ifølge Muhammad Hee formentlig holder til i Amman, Jordan.

Midlerne bruges her i landet til dækning af løbende udgifter, herunder bl.a. tryksager, lokaleleje og aflønning af ledende medlemmer. Muhammad Hee oplyste, at han ikke havde nogen konkret viden om, at en del af de indbetalte midler bliver sendt ud af landet til den internationale gren af Hizb-ut-Tahrir, herunder til organisationens afdelinger i Mellemøsten og Centralasien. Efter Muhammad Hees opfattelse er det dog en nærliggende tanke, at en del af de indbetalte midler formidles videre til afdelinger i udlandet.

Muhammed Hee oplyste endelig, at han ikke havde kendskab til, at Hizb-ut-Tahrir i øvrigt skulle have foretaget pengeoverførsler til organisationer i udlandet.

Det bemærkes, at Muhammad Hee i forbindelse med afhøringen afleverede en del bilagsmateriale vedrørende organisationen. Materialet bekræfter de oplysninger om organisationens formål, som fremgår af ovenstående, ligesom materialet indeholder oplysninger om Hizb-ut-Tahrirs struktur generelt svarende til de oplysninger, som bl.a. fremgår af CTA's analyse, jf. herom ovenfor afsnit 7.

9. Rigsadvokatens vurdering og konklusion

9.1. Indledning

Som anført ovenfor i afsnit 1 har justitsministeren anmodet Rigsadvokaten om at overveje, om den i afsnit 5 omtalte dom afsagt af Østre Landsret den 28. februar 2007 mod Hizb-ut-Tahrirs talsmand Fadi Ahmad Abdel Latif giver anledning til, at det på ny undersøges, om der er grundlag for at søge Hizb-ut-Tahrir opløst ved dom. Fadi Ahmad Abdel Latif blev som nævnt ved dommen idømt 60 dages fængsel for overtrædelse af straffelovens § 266 b ved på Hizb-ut-Tahrirs hjemmeside at have of-

fentliggjort en løbeseddel, der indeholder en generel opfordring til voldshandlinger mod personer med jødisk baggrund.

I lyset af den senere tids mere generelle debat om mulig opløsning ved dom af Hizb-ut-Tahrir har Rigsadvokaten overvejet, om der i øvrigt - dvs. udover den nævnte dom - foreligger omstændigheder, der kan tale for, at der er grundlag for at overveje en sag om opløsning af foreningen.

Som det fremgår ovenfor i afsnit 6-8, har Rigsadvokaten til brug for overvejelserne indhentet en udtalelse fra samtlige politidirektører og statsadvokater samt fra Københavns Kommune om organisationens aktiviteter, ligesom Politiets Efterretningstjeneste, Center for Terroranalyse (CTA), har afgivet en udtalelse. Herudover er der foretaget afhøring af et tidligere medlem af Hizb-ut-Tahrir, Muhammad Hee.

9.2. Vurdering af, om Hizb-ut-Tahrir er en forening i grundlovens forstand

Det følger af grundlovens § 78, at foreninger, der har et ulovligt øjemed, kan opløses ved dom.

Som det fremgår ovenfor afsnit 2.1., fortolkes grundlovens foreningsbegreb ret vidt. Det kræves formentlig alene, at de deltagende personer har et vist fælles formål med samvirket, og at der eksisterer visse regler vedrørende det indbyrdes forhold mellem deltagerne og udadtil.

I den tidligere redegørelse var det på baggrund af undersøgelsen Rigsadvokatens vurdering, at det måtte anses for sandsynligt, at der under en eventuel sag om opløsning af Hizb-ut-Tahrir ville kunne føres det fornødne bevis for, at Hizb-ut-Tahrir i Danmark opfylder grundlovens betingelser for at kunne betegnes som en forening.

De nu foreliggende oplysninger taler ikke for en ændret vurdering af dette spørgsmål.

Som det fremgår af analysen fra CTA, betegner Hizb-ut-Tahrir, der kan oversættes til ”befrielsesparti”, sig selv som et politisk parti med islam som ideologi. Partiet blev stiftet i Jerusalem i 1953 og har siden etableret sig i ca. 40 lande. Det fremgår endvidere, at der foreligger et såkaldt forfatningsudkast på 182 artikler, som skal danne grundlag for den kalifat-stat, som er Hizb-ut-Tahrirs politiske mål. Det fremgår endelig, at Hizb-ut-Tahrir er organiseret i en klassisk hierarkisk struktur i fire niveauer; første og øverste niveau er den overordnede leder, en kalif eller amir, 2. niveau er provinskomitéer i forskellige verdensdele og lande, 3. niveau består af en række lokale komitéer, der typisk dækker et byområde, og 4. niveau er de studiekredse, hvor undervisning og påvirkning af medlemmerne foregår.

Oplysningerne fra Muhammad Hee om, at der ikke findes vedtægter eller et partiprogram for Hizb-ut-Tahrir i Danmark, ændrer ikke dette billede af, at Hizb-ut-Tahrir må anses for at være en forening. Det følger i øvrigt af Hee’s forklaring, at man ikke uden videre kan blive medlem af Hizb-ut-Tahrir, men bl.a. skal sværge på at følge partiets opfattelse for at blive optaget som medlem. At der sker en udvælgelse i forbindelse med optagelse, taler også for, at der foreligger en enhed af en sådan art, at den er omfattet af grundlovens foreningsbegreb.

Hertil kommer, at Fadi Ahmad Abdel Latif i forbindelse med den seneste dom har betegnet Hizb-ut-Tahrir som en forening og i den forbindelse har oplyst, at han optræder som en slags medierepræsentant for denne.

Herudover ligger det fast, at Hizb-ut-Tahrir har en hjemmeside, hvor organisationen fremtræder som en forening, ligesom Hizb-ut-Tahrir i flere andre sammenhænge - f.eks. ved leje af lokaler i Københavns Kommune - optræder som en juridisk enhed.

Det må herefter lægges til grund, at der også efter de nu foreliggende oplysninger vil kunne føres det fornødne bevis for, at Hizb-ut-Tahrir i Danmark opfylder grundlovens betingelser for at kunne betegnes som en forening.

9.3. Vurdering af, om Hizb-ut-Tahrir har et ulovligt formål eller virker ved ulovlige midler

9.3.1. Generelt om betingelserne i grundloven

Det følger af grundlovens § 78, stk. 1, at foreninger, der har et ulovligt øjemed, kan opløses ved dom.

Efter grundlovens § 78, stk. 2, bliver foreninger, der virker ved eller søger at opnå deres mål ved vold, anstiftelse af vold eller lignende strafbar påvirkning af anderledes tænkende, ”at opløse ved dom”. Som anført i afsnit 2.1. kan fastlæggelse af den nærmere rækkevidde af denne bestemmelse imidlertid ikke antages at have den store praktiske betydning, idet foreninger, der er omfattet af bestemmelsen, under alle omstændigheder ville have et ulovligt øjemed efter § 78, stk. 1.

Som det fremgår af afsnit 2.1., er det centrale for fastlæggelsen af en forenings øjemed en bedømmelse af det mål og den virksomhed, som den pågældende forening reelt står for.

En forening med et formål, der i sig selv er lovligt, kan således have et ulovligt øjemed, hvis de midler, der anvendes eller agtes anvendt til at opnå målet, er strafbare eller på anden måde ulovlige.

En forening kan f.eks. have det - i sig selv lovligt - formål at arbejde for, at et bestemt politisk parti bliver valgt ind i Folketinget. Søger foreningen imidlertid at opnå dette mål ved anvendelse af ulovlige midler - f.eks. ved anvendelse af vold, trusler eller afpresning mv. over for potentielle vælgere - vil foreningen alligevel have et ulovligt øjemed og derfor efter omstændighederne kunne opløses ved dom efter § 78, stk. 1.

Det er væsentligt at fremhæve, at det som nævnt i afsnit 2.1. påhviler anklagemyndigheden at føre bevis for, at samtlige betingelser, som grundloven opstiller for, at en forening kan opløses, er opfyldt. Er der ikke grundlag for at antage, at der kan føres det tilstrækkelige bevis, vil det således ikke være i overensstemmelse med retsplejeloven at rejse en sag ved domstolene. Dette følger af det almindelige princip om anklagemyndighedens objektivitet i retsplejelovens § 96, stk. 1, hvorefter anklagemyndigheden ikke blot skal påse, at strafskyldige drages til ansvar, men også at forfølgning af uskyldige ikke sker.

9.3.2. Vurdering af, om Hizb-ut-Tahrir har et ulovligt formål

9.3.2.1. Vurderingen af, om en forenings øjemed er ulovligt, jf. grundlovens § 78, stk. 1, må bygge på almindelige retskilder, herunder lovgivning, administrative forskrifter, retspraksis og almindelige retsgrundsætninger mv., jf. afsnit 2.1. ovenfor.

Det er i den forbindelse væsentligt at fremhæve, at det efter gældende ret i almindelighed ikke er ulovligt for en forening (eller for enkeltpersoner) at have som formål at arbejde for en ordning eller en retstilstand, der forudsætter ændringer af lovgivningen eller eventuelt grundloven.

Det anførte gælder, selv om der er tale om at arbejde for ordninger, der er grundlæggende forskellige fra den gældende samfundsorden. Så længe der anvendes lovlige midler - f.eks. politisk præget argumentation og agitation - er der således efter gældende ret ikke noget ulovligt i at arbejde for, at der f.eks. indføres censur, at den private ejendomsret afskaffes, eller at det gældende demokratiske flertpartisystem erstattes af et styre baseret på religiøse normer og værdier.

På dette punkt kan gældende ret siges at bygge på et princip om, at det ikke bør være lovgivningen, der sætter grænser for foreningers (eller enkeltpersoners) adgang til at udtrykke holdninger og overbevisninger, heller ikke selv om der er tale om holdninger mv., der er grundlæggende i strid med de værdier, som den eksisterende samfundsorden bygger på. Efter gældende ret er det således i almindelighed ikke op til retssystemet, men til den frie debat og meningsdannelse at modarbejde og bekæmpe synspunkter til støtte for f.eks. opgør med samfundets grundlæggende normer og værdier.

9.3.2.2. Som det fremgår ovenfor afsnit 3.5., var det i den tidligere redegørelse Rigsadvokatens vurdering, at der ikke ville kunne føres det nødvendige bevis for, at Hizb-ut-Tahrir har et ulovligt formål.

Det anføres i redegørelsen, at organisationens formål overordnet er (gen)etablering af kalifat-staten, som skal omfatte alle muslimer og være opbygget efter de retningslinjer, som ifølge Hizb-ut-Tahrir entydigt gives af islam. For Hizb-ut-Tahrir er islam således ensbetydende med et komplet system af retningslinjer for hele menneskelivet, herunder for politik, tro, økonomi og velfærd.

Det anføres videre, at der imidlertid hersker betydelig usikkerhed med hensyn til, om Hizb-ut-Tahrir konkret eller teoretisk har til hensigt at overtage magten i Danmark med henblik på at etablere et kalifat, ligesom der hersker betydelig usikkerhed om, hvorledes Hizb-ut-Tahrir i praksis forestiller sig en sådan magtovertagelse gennemført, og om den i givet fald skal gennemføres ved ulovlige midler.

9.3.2.3. Der er nu som nævnt tilvejebragt yderligere oplysninger, der kan medvirke til at belyse foreningens formål.

Det fremgår således af CTA's analyse, at Hizb-ut-Tahrir beskriver sig selv som et politisk parti med islam som ideologi. Organisationens overordnede mål er oprettelsen af en kalifat-stat, der implementerer islam.

Begrebet "kalifat-stat" eller "kalifatet", der kommer af det arabiske ord "kalif" (stedfortræder), refererer historisk til den styreform, som de arabiske stammer indrettede sig under umiddelbart efter profeten Mohammads død i år 632, jf. herved ovenfor afsnit 4.

Historisk set har der været tale om mange og forskelligartede kalifater, der hver især har reflekteret de omgivende samfund og epoker. Som det fremgår af afsnit 4, skelner Hizb-ut-Tahrir imidlertid ikke mellem de forskellige former for kalifater og den måde, de har fungeret på, men betragter kalifatet som ét ledelsesprincip uanset dets forskellige former og udtryk, dvs. som et fælles historisk, religiøst og politisk forpligtende fundament for alle muslimer.

Ifølge CTA betragter Hizb-ut-Tahrir kalifatet som Guds åbenbaring og mener, at kalifatets regler skal være gældende for hele det muslimske fællesskab kaldet *ummaen*. Kalifatet skal således styres på baggrund af de bud, der står skrevet i Koranen og islamiske love. Det er uklart, hvor bevægelsen ønsker at etablere et sådant kalifat, og på hvilken måde det skal regeres. Det fremgår dog, at kalifatet først og fremmest skal etableres i muslimske lande.

Tilsvarende fremgår det af de oplysninger, som fremkom i forbindelse med afhøringen af det tidligere medlem af Hizb-ut-Tahrir i Danmark, Muhammad Hee, at organisationens politiske formål er indførelse af et kalifat - defineret som en muslimsk stat, jf. herved ovenfor afsnit 8. Ifølge de oplysninger, som Muhammad Hee har givet, skal en magtovertagelse og en fuldkommen implementering af islam ske i de lande, hvor flertallet er muslimer. I lande, hvor muslimer er en minoritet, er hovedsigtet at

skabe en islamisk identitet, der sikrer muslimernes loyalitet over for islam i stedet for en tilknytning som borger til en nationalstat.

Det må således lægges til grund, at det erklærede formål for Hizb-ut-Tahrir er etablering af en stat, der styres som et kalifat på baggrund af Koranen og islamiske love. Det må endvidere lægges til grund, at en sådan stat først og fremmest skal etableres i muslimske lande, mens foreningens aktuelle formål i Danmark efter det oplyste alene er at skabe en identitet, der sikrer muslimernes loyalitet over for islam frem for en tilknytning som borger til en stat.

9.3.2.4. Spørgsmålet er herefter, om der er grundlag for at anse Hizb-ut-Tahrirs formål - således som det er angivet ovenfor - for ulovligt.

I den forbindelse kan der indledningsvis være grund til at fremhæve, at forestillingen om, at en stat skulle styres alene på grundlag af et religiøst funderet regelsæt, i Danmark må forekomme helt fremmed og uforenelig med grundlæggende samfundsmæssige principper. Det er derfor forståeligt, at det for mange umiddelbart kan forekomme vanskeligt at acceptere, at en forening med dette formål kan virke i Danmark og herunder agitere for synspunkter, der i deres yderste konsekvens ville indebære afskaffelse af det eksisterende demokrati.

Som nævnt ovenfor er det imidlertid efter gældende ret i almindelighed ikke ulovligt for en forening at have som formål at arbejde for en ordening eller en retstilstand, der forudsætter ændringer af lovgivningen eller eventuelt grundloven, hvis dette sker med lovlige midler. Det gælder også, selv om der er tale om at arbejde for ordninger, der - som tilfældet er med den såkaldte kalifat-stat - er grundlæggende forskellige fra den gældende samfundsorden.

Et ønske om at etablere et kalifat - dvs. en styreform baseret på islam og styret på baggrund af de bud, der står skrevet i Koranen og islamiske love - er således ikke i sig selv et ulovligt formål, der kan føre til opløsning af en forening i medfør af grundloven.

Missionsvirksomhed med dette formål er ligeledes lovlig. Det gælder også en virksomhed, der har til formål at sikre en loyalitet over for islam i stedet for en tilknytning til Danmark, uanset at dette set med det danske samfunds øjne kan forekomme uhensigtsmæssigt, f.eks. i relation til integration af personer, der stammer fra andre kulturer.

Det er således ikke efter gældende ret ulovligt for Hizb-ut-Tahrir som forening at arbejde for indførelsen af en statsordning, et såkaldt kalifat, der bygger på islam, og som skal styres på baggrund af de bud, der står skrevet i koranen og islamiske love, hvis dette i øvrigt sker med lovlige midler. Som anført ovenfor kan gældende ret på dette punkt siges at bygge på, at det i almindelighed ikke er op til retssystemet, men til den frie debat og meningsdannelse, at modarbejde og bekæmpe synspunkter til støtte for f.eks. opgør med samfundets grundlæggende normer og værdier.

9.3.2.5. Den nu foreliggende dom mod Hizb-ut-Tahrirs talsmand Fadi Ahmad Abdel Latif rejser imidlertid spørgsmål om, hvorvidt foreningen ved siden af det nævnte erklærede formål - om indførelse af en kalifat-stat - kan antages at have et andet formål, der ikke er lovligt.

Ved dommen blev Latif således fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 266 b ved at have uddelt en løbeseddel, der indeholdt en opfordring til kamp mod og drab på personer af jødisk baggrund. Også den løbeseddel, der forelå i den tidligere straffesag fra 2003, indeholdt opfordringer til vold mod jøder.

Hvis der herefter kunne antages at være bevismæssigt grundlag for, at foreningen i realiteten også har til formål at bekæmpe personer med jødisk baggrund, og at dette formål skulle gennemføres ved vold, ville der således efter omstændighederne kunne være grundlag for et forbud mod foreningen.

Ved vurderingen af dette bevisspørgsmål må det imidlertid indgå, at Hizb-ut-Tahrir ifølge CTA's analyse generelt tager afstand fra vold, jf. ovenfor afsnit 7, og at det er et centralt budskab for foreningen, at den er en ikke-voldelig organisation. Også oplysningerne fra afhøringen af Muhammad Hee peger i retning af, at Hizb-ut-Tahrir går ind for en ikke-voldelig ideologi i Danmark, jf. ovenfor afsnit 8.

Hertil kommer, at den nævnte holdning over for jøder kun er kommet til udtryk i de nævnte to løbesedler, der er udsendt med års mellemrum henholdsvis i foråret 2002 og i perioden frem til januar 2006, og at løbesedlerne - selv om de er udsendt på foreningens vegne - er udsendt af den samme enkeltperson. Endvidere foreligger der ikke i øvrigt oplysninger, der taler for, at foreningen har til formål at true eller begå vold mod personer med jødisk baggrund.

På denne baggrund kan det ikke antages at være muligt at føre bevis for, at Hizb-ut-Tahrir skulle have til formål at bekæmpe personer med jødisk baggrund, og at dette formål i givet fald skulle gennemføres ved vold eller andre ulovlige handlinger.

Det bemærkes i den forbindelse også, at det forhold, at foreningens virksomhed blev forbudt i Tyskland bl.a. på baggrund af, at organisationen benægtede staten Israels ret til at eksistere og opfordrede til drab på jøder, efter Rigsadvokatens opfattelse ikke vil kunne tillægges betydning for vurderingen af foreningens formål her i landet. Baggrunden for forbudet i Tyskland var således bl.a., at Hizb-ut-Tahrir stod bag udbredelsen af massiv anti-jødisk hetzpropaganda, der skete både på møder og ved udbredelse af løbesedler og andre tilkendegivelser, herunder også på internettet og i foreningens eget blad - altså en virksomhed af et helt andet omfang end i Danmark.

9.3.2.6. Sammenfattende er det på den baggrund fortsat Rigsadvokatens opfattelse, at der ikke under en sag om opløsning af Hizb-ut-Tahrir vil kunne føres det fornødne bevis for, at foreningen har et ulovligt formål.

9.3.3. Vurdering af, om Hizb-ut-Tahrir søger at opnå sit formål ved anvendelse af ulovlige midler

9.3.3.1. Som anført ovenfor i afsnit 2.1. vil en forening, der har et lovligt formål, alligevel kunne have et ulovligt øjemed, såfremt de midler, der anvendes, er ulovlige, jf. grundlovens § 78.

En forening, der f.eks. arbejder for formål af en karakter, der forudsætter ændringer af lovgivningen eller eventuelt grundloven, vil således efter grundloven have et ulovligt øjemed i det omfang, foreningen arbejder for formålet med midler, der er ulovlige. Således vil en forening, der f.eks. arbejder for en ændring af den gældende samfundsorden ved hjælp af midler, der er i strid med straffeloven - herunder vold, trusler eller afpresning mv. - have et ulovligt øjemed og vil derfor efter omstændighederne kunne opløses ved dom efter grundlovens § 78, stk. 1.

De ulovlige forhold, der i den forbindelse kan tillægges betydning, skal kunne henføres til den pågældende forening som sådan. Det betyder bl.a., at strafbare handlinger, der er begået af enkeltmedlemmer af foreningen, og som ikke relaterer sig til foreningens virksomhed, ikke kan tages i betragtning. F.eks. kan en forening ikke opløses, fordi et medlem af foreningen har gjort sig skyldig i udøvelse af vold i en situation, der ikke har noget med foreningens virksomhed at gøre.

Selv om der er tale om strafbare eller i øvrigt ulovlige handlinger, der kan henføres til foreningen som sådan, vil de heller ikke kunne danne grundlag for opløsning af foreningen, hvis der alene er tale om enkeltstående forhold. Det må således formentlig være et krav, at der inden for foreningens rammer i et ikke ubetydeligt omfang er eller tilsigtes begået ulovlige/strafbare forhold, således at disse forhold må betegnes som et almindeligt led i foreningens virksomhed.

9.3.3.2. Som det fremgår ovenfor afsnit 3.5., anføres det i den tidligere redegørelse mere generelt om Hizb-ut-Tahrirs aktiviteter/virkemidler, at organisationen i sine publikationer om sit virke og fremgangsmåden ved etableringen af kalifat-staten har fremhævet begrebet ”*da’wa*”, som er kendetegnet ved verbal missionering, men at Hizb-ut-Tahrir ikke i sine publikationer har taget stilling til, hvilke midler der i givet fald skal anvendes til at etablere kalifat-staten, herunder spørgsmålet om vold i forbindelse med en eventuel magtovertagelse.

For så vidt angår organisationens aktiviteter i Danmark anføres det, at personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir har virket bl.a. ved intern mødevirksomhed, agitation på gadeplan, demonstrationer og andre offentlige møder, publikationer og indblanding i offentlige møder. Bortset fra straffesagen mod Hizb-ut-Tahrirs talsmand Fadi Ahmad Abdel Latif var der dog i intet tilfælde grundlag for at antage, at personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir på vegne foreningen har begået strafbare handlinger i Danmark.

Konklusionen i redegørelsen var på den baggrund, at der ikke ville kunne føres det nødvendige bevis for, at Hizb-ut-Tahrir som et almindeligt led i sin virksomhed har anvendt ulovlige midler eller har gennemført ulovlige aktiviteter.

9.3.3.3. Om foreningens virksomhed foreligger nu - udover de tidligere fremkomne oplysninger - enkelte nye oplysninger, der må inddrages i vurderingen af, om foreningen anvender ulovlige midler eller har gennemført ulovlige aktiviteter.

Det fremgår af CTA’s analyse, at målet om etablering af kalifatet ifølge Hizb-ut-Tahrir skal opnås ved, at bevægelsen udbreder sit budskab i tre stadier; *kultiveringsstadiet*, hvor en gruppe af personer skal overbevises og engageres i bevægelsens metode og struktur, *vekselvirkningsstadiet*, hvor de muslimske masser skal overbevises om, at bevægelsens ideologi er den rette, og *magtovertagelsesstadiet*, hvor den egentlige magtovertagelse finder sted, og kalifatet etableres.

Det fremgår videre, at kaldet til at udbrede islam - *da’wa* - er centralt. Enhver muslim har således ifølge Hizb-ut-Tahrir pligt til at hidkalde eller overbevise andre muslimer om den sande islam. Først når alle muslimer er overbevist, kan kalifatet indføres. Etableringen af kalifatet skal således ikke opnås gennem vold, men derimod gennem intellektuelt og politisk arbejde.

CTA har i sin analyse også vurderet Hizb-ut-Tahrirs rolle i forhold til radikaliserings og vold. Det fremgår, at Hizb-ut-Tahrir kan spille en vigtig rolle i forhold til radikaliserings af unge, bl.a. ved en ensidig fortælling om en global undertrykkelse af muslimer. At Hizb-ut-Tahrir spiller en rolle i forhold til radikaliserings, er imidlertid efter CTA’s opfattelse ikke ensbetydende med, at bevægelsen spiller en rolle i relation til militante aktiviteter. Den høje grad af social kontrol og Hizb-ut-Tahrirs afstandtagen fra vold kan muligvis betyde, at bevægelsen ligefrem kan absorbere radikale personer og hindre yderligere radikaliserings i voldelig retning.

Muhammad Hee har under afhøringen bekræftet oplysningerne om de tre stadier fra nationalstat til kalifat-stat. Han oplyser, at der i forbindelse med 3. trin - magtovertagelsesstadiet - vil blive tale om vold, uden at dette dog bliver nærmere uddybet, men han oplyser samtidig, at opgaven her i Danmark alene er at forbinde muslimer til en islamisk identitet, hvilket svarer til 1. trin - kultiveringsstadiet. Herudover fremgår det af afhøringen af Muhammad Hee, at Hizb-ut-Tahrir efter hans opfattelse klart går ind for en ikke-voldelig ideologi i Danmark.

Anvendelse af vold er således af Muhammad Hee omtalt som mulig i forbindelse med en eventuel fremtidig magtovertagelse. Muhammad Hee har samtidig oplyst, at Hizb-ut-Tahrir klart går ind for en ikke-voldelig ideologi i Danmark.

Når dette sammenholdes med oplysningerne fra CTA, hvorefter en kalifat-stat ikke skal gennemføres ved vold, men derimod gennem intellektuelt og politisk arbejde, kan der - i hvert fald i Danmark - ikke

siges at foreligge grundlag for at antage, at Hizb-ut-Tahrir accepterer vold eller andre ulovlige virkemidler som et led i at opnå foreningens formål.

De foreliggende oplysninger taler således for, at foreningens midler til at opnå formålet - indførelse af en kalifat-stat - aktuelt her i landet alene er en holdningspåvirkning ved intellektuelt og politisk arbejde.

9.3.3.4. For så vidt angår konkrete strafbare forhold begået i forbindelse med foreningens virksomhed har CTA oplyst, at man ikke har kendskab til, at bevægelsen eller personer med tilknytning til bevægelsen har været involveret i voldelige aktioner, der har forbindelse til Hizb-ut-Tahrir. Selv om enkeltpersoner i Hizb-ut-Tahrir har været eller er involveret i kriminalitet, har CTA ikke set indikationer på, at denne kriminalitet har været relateret til foreningens aktiviteter. I Danmark er det således alene talsmanden, der er dømt for forhold med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir.

Som nævnt har PET i sin fremsendelsesskrivelse tilføjet, at de efterretningskilder, som PET er i besiddelse af, bekræfter den vurdering, som fremgår af analysen.

Muhammad Hee har oplyst, at der ham bekendt overhovedet ikke findes voldelige eller kriminelle aktiviteter inden for organisationen. Han er aldrig selv stødt på noget sådant og har heller ikke hørt om sådanne tendenser. Han oplyser endelig, at hverken han eller hans familie er blevet truet af medlemmer af Hizb-ut-Tahrir eller andre i forbindelse med, at han udtrådte af foreningen. Heller ikke hans kontakt til pressen havde medført trusler.

Oplysningerne fra CTA og Muhammad Hee giver således ikke grundlag for at antage, at medlemmer af Hizb-ut-Tahrir - bortset fra de to domme mod foreningens talsmand - begår strafbare forhold på vegne af foreningen.

9.3.3.5. I en artikel i Morgenavisen Jyllandsposten, "*Hizb-ut-Tahrir bag facaden*", der bygger på et interview med Muhammad Hee, er det oplyst, at medlemmer af Hizb-ut-Tahrir i Danmark hver måned betaler 10 procent af deres nettoløn til foreningen, og at en del af disse midler sendes ud af Danmark til Hizb-ut-Tahrirs internationale gren, som ifølge artiklen især står stærkt i Mellemøsten og Centralasien.

Der har i tilknytning til denne artikel været rejst spørgsmål om, hvorvidt der herved foreligger et strafbart forhold, eventuelt i form af støtte til terrorisme.

Muhammad Hee har herom oplyst, at han ikke har nogen konkret viden om, at midlerne bliver sendt ud af landet til den internationale gren af Hizb-ut-Tahrir, men at det dog er en nærliggende tanke, at en del af de indbetalte midler formidles videre til udlandet. Muhammad Hee har videre oplyst, at han ikke har kendskab til, at Hizb-ut-Tahrir i øvrigt skulle have foretaget pengeoverførsler til organisationer i udlandet.

Der er herefter ikke sikre holdepunkter for at antage, at Hizb-ut-Tahrir sender økonomisk støtte ud af Danmark til enten den internationale gren af Hizb-ut-Tahrir eller til andre organisationer, ligesom der ikke er noget grundlag for at antage, at pengeoverførsler i givet fald skulle være sket som led i et strafbart forhold, f.eks. med henblik på at støtte terrorisme. Det bemærkes i den forbindelse endvidere, at økonomisk støtte til Hizb-ut-Tahrir i et andet land, hvor foreningen måtte være forbudt, ikke kan anses for et strafbart forhold efter dansk ret, medmindre den pågældende organisation kan anses for en terrororganisation eller har til hensigt ved magtanvendelse at øve indflydelse på offentlige anliggender eller fremkalde forstyrrelse af samfundsordenen.

Under hensyn til usikkerheden om de nævnte oplysninger om pengeoverførsler - og da der i givet fald ikke er grundlag for at antage, at der foreligger et strafbart forhold - har Rigsadvokaten ikke fundet grundlag for yderligere undersøgelser af dette spørgsmål, herunder iværksættelse af efterforskning.

9.3.3.6. Fra politikredsene er indkommet oplysninger om anmeldelser fra personer, der har modtaget breve med et indhold, der kan opfattes som truende, og hvor Hizb-ut-Tahrir fremstår som afsenderen. Der er endvidere oplysninger om graffiti af truende karakter i forbindelse med brandstiftelse i en kælder, hvor Hizb-ut-Tahrir ligeledes var nævnt.

Som det fremgår ovenfor afsnit 6, er det dog i de nævnte sager ikke lykkedes politiet at finde frem til gerningsmændene. Det vides derfor ikke, om det er personer med tilknytning til Hizb-ut-Tahrir, der har afsendt de pågældende breve eller udført graffiti, og om dette i givet fald er sket på foreningens vegne, eller om personer uden tilknytning til Hizb-ut-Tahrir kan have benyttet foreningens navn. De nævnte anmeldelser giver således ikke noget sikkert grundlag for at antage, at medlemmer af Hizb-ut-Tahrir begår strafbare forhold, og at dette skulle ske på vegne af foreningen.

Heller ikke de oplysninger, der i øvrigt er fremkommet fra politikredsene, statsadvokaterne og Københavns Kommune, giver grundlag for at antage, at foreningen virker ved ulovlige midler eller gennemfører ulovlige aktiviteter. I den forbindelse bemærkes, at den af Københavns Kommune beskrevne udstilling på Nørrebro Bibliotek efter det oplyste blev aflyst, bl.a. fordi den var i strid med bibliotekslovens krav om kvalitet, alsidighed og aktualitet, jf. afsnit 6.2., men at der ikke herved foreligger et strafbart forhold.

9.3.3.7. Spørgsmålet er herefter endelig, om det forhold, at foreningens talsmand nu i to tilfælde er dømt for overtrædelse af straffelovens § 266 b, i sig selv giver grundlag for at antage, at foreningen virker ved ulovlige midler eller gennemfører ulovlige aktiviteter.

Ved vurderingen af dette spørgsmål bemærkes indledningsvis, at det nu foreliggende strafbare forhold må anses for at være begået på vegne af foreningen. Der er således tale om en løbeseddel, der var lagt ud på foreningens hjemmeside, og som fremtrådte som udstedt af foreningen og som udtryk for foreningens holdninger.

Der henvises i den forbindelse til Fadi Ahmad Abdel Latifs forklaring under straffesagen, hvor han bl.a. oplyste, at det kun var Hizb-ut-Tahrirs officielle materiale, der måtte lægges ud på den hjemmeside, hvor løbesedlen var at finde. Der kan endvidere henvises til landsrettens bemærkninger om, at den pågældende løbeseddel fremtræder som udsendt af en organisation.

Den ved dommen fastslåede overtrædelse af straffelovens § 266 b må således anses for at være et strafbart forhold begået i foreningens regi.

Også den tidligere straffedom over foreningens talsmand Fadi Ahmad Abdel Latif, der blev afsagt af landsretten i marts 2003, må anses at vedrøre et forhold, der er begået på vegne af foreningen Hizb-ut-Tahrir. Som det fremgår af afsnit 3.4., var også denne overtrædelse af straffelovens § 266 b begået ved offentliggørelse af en løbeseddel på foreningens hjemmeside. Herudover var løbesedlen uddelt på gaden, herunder ved en demonstration. Om løbesedlen forklarede Fadi Ahmad Abdel Latif i øvrigt, at teksten var hentet fra foreningens arabiske hjemmeside, hvorefter han havde oversat den fra arabisk til dansk, idet han ikke var berettiget til at ændre i teksten.

Der foreligger således nu to domme afsagt af Østre Landsret i henholdsvis marts 2003 og i februar 2007, hvor en person er dømt for overtrædelse af straffelovens § 266 b, og hvor overtrædelsen må anses for at være begået på vegne af foreningen Hizb-ut-Tahrir. Begge forhold må endvidere anses for at være forholdsvis alvorlige overtrædelser af straffelovens § 266 b, hvilket også afspejles i de fastsatte straffe på henholdsvis betinget fængsel i 60 dage og ubetinget fængsel i 60 dage.

Selv om der således nu foreligger to straffedomme for forhold, der må anses for at være begået i foreningens regi, er dette dog efter Rigsadvokatens opfattelse ikke tilstrækkeligt til at antage, at foreningen virker ved ulovlige midler eller gennemfører ulovlige aktiviteter i et sådant omfang, at der er grundlag for at anse foreningen som sådan for at være ulovlig.

Som det fremgår af afsnit 2.1. ovenfor, vil enkeltstående strafbare forhold begået i foreningsregi således i almindelighed ikke være tilstrækkeligt til at anse en forening for ulovlig i grundlovens forstand. Det fremgår endvidere, at det formentlig må være et krav, at foreningen gennem sin levetid i et ikke ubetydeligt omfang er ansvarlig for ulovlige forhold, således at disse forhold indgår som et almindeligt led i foreningens mål eller virksomhed.

Der er i den foreliggende situation tale om kun to enkeltstående strafbare forhold begået med længere tids mellemrum. Der er efter det oplyste heller ikke tale om, at den racediskriminerende adfærd indgår som en normal, planmæssig bestanddel af foreningens virke. Kriminaliteten kan derfor ikke anses for at have et sådant omfang og en sådan vedvarende karakter, at den er et almindeligt led i foreningens virksomhed.

9.3.3.8. Sammenfattende er det på den baggrund fortsat Rigsadvokatens vurdering, at der ikke vil kunne føres det fornødne bevis for, at Hizb-ut-Tahrir virker ved ulovlige midler eller gennemfører ulovlige aktiviteter.

9.4. Konklusion

En sag om opløsning af en forening i medfør af grundlovens § 78 forudsætter, at anklagemyndigheden kan føre bevis for, at samtlige betingelser, som grundloven opstiller for, at en forening kan opløses, er opfyldt.

Det skal således bevises, at der foreligger en forening i grundlovens forstand, og at denne forening har et ulovligt formål eller virker ved ulovlige midler.

I forhold til Hizb-ut-Tahrir i Danmark må det efter Rigsadvokatens opfattelse lægges til grund, at der vil kunne føres det fornødne bevis for, at organisationen opfylder grundlovens betingelser for at kunne betegnes som en forening.

Derimod er der efter Rigsadvokatens opfattelse ikke grundlag for at antage, at der kan føres bevis for, at foreningen har et ulovligt formål.

Det erklærede formål for Hizb-ut-Tahrir er at etablere en kalifat-stat, idet foreningens aktuelle formål i Danmark dog efter det oplyste alene er at skabe en identitet, der sikrer muslimernes loyalitet overfor islam frem for en tilknytning som borger til en stat.

Det er efter gældende ret ikke ulovligt for en forening at have til formål at arbejde for en ordening, der - som tilfældet er med en kalifat-stat - er grundlæggende forskellig fra den gældende samfundsorden. Missionsvirksomhed med dette formål er ligeledes lovlig.

I lyset af de to straffedomme over Hizb-ut-Tahrirs talsmand har Rigsadvokaten overvejet, om foreningen herudover kan siges at have til formål ved vold eller andre ulovlige handlinger at bekæmpe personer med jødisk baggrund. Det er imidlertid Rigsadvokatens opfattelse, at der ikke er bevismæssigt grundlag for en sådan antagelse.

Rigsadvokaten har endvidere overvejet, om der er bevismæssigt grundlag for at antage, at Hizb-ut-Tahrir anvender ulovlige midler til opnåelse af sit formål. I den forbindelse har Rigsadvokaten indtaget såvel de to nævnte straffedomme som de øvrige oplysninger, der er tilvejebragt ved undersøgelsen.

Enkeltstående strafbare forhold begået i foreningsregi kan imidlertid ikke anses for at være tilstrækkelige til at anse en forening for at være ulovlig, og de to straffedomme giver derfor efter Rigsadvokatens opfattelse ikke grundlag for en forbudssag.

De øvrige oplysninger om Hizb-ut-Tahrirs virksomhed - herunder om de virkemidler, foreningen vil benytte i forbindelse med gennemførelse af en kalifat-stat, oplysninger i pressen om, at foreningen overfører penge til udlandet, og politianmeldelser i enkelte politikredse, der involverer foreningens navn mv. - giver efter Rigsadvokatens opfattelse heller ikke grundlag for at antage, at foreningen virker ved ulovlige midler.

Det er sammenfattende Rigsadvokatens opfattelse, at hverken den dom, der er afsagt af Østre Landsret den 28. februar 2007 mod Hizb-ut-Tahrirs talsmand Fadi Ahmad Abdel Latif, eller de i øvrigt nu fremkomne oplysninger giver grundlag for at søge Hizb-ut-Tahrir opløst ved dom i medfør af grundlovens § 78.

Selv om der således ikke aktuelt er grundlag for at rejse en sag om forbud mod foreningen, kan der bl.a. set i lyset af, at der nu foreligger to sager, hvor der i foreningsregi er begået overtrædelser af straffelovens § 266 b, være anledning til en skærpet opmærksomhed i forhold til foreningen.

Rigsadvokaten finder derfor, at der bør iværksættes en ordning, hvorefter rigsadvokaturen fra politikredsene løbende modtager indberetning om forhold, der kan have betydning for spørgsmålet om et forbud mod foreningen. Herudover vil Rigsadvokaten anmode Politiets Efterretningstjeneste om løbende orientering om relevante oplysninger om foreningen.

Formålet hermed er løbende at vurdere, om der måtte være grundlag for at overveje en forbudssag.